

Dato 23. september 2020

Dagsordenspunkt 3

Emne Skriftlig orientering

Indhold

Indledning.....	3
Taxameter- og tilskudssystemet.....	3
Dannelse.....	4
Digitale læremidler og Corona-erfaringer.....	4
Erhvervsuddannelserne.....	5
Langstrakt implementering af politisk EUD-aftale og usikre effekter.....	5
Dialogforum for EUD.....	5
EUD – lærernes kompetenceløft.....	5
EUD og trepartsaftale 2020 – AUB-aftale.....	6
10. klasse.....	6
Ekspertudvalg om 10. klasse.....	7
Ungdomsskolen.....	8
Den Forberedende Grunduddannelse (FGU).....	8
Lobbyisme i forhold til implementering af FGU.....	8
Støtte til medlemmer i overgangen til og i opstarten af FGU.....	9
Dannelsen af FGU institutioner.....	9
Dannelse af en FGU-forening – FGU-Danmark.....	9
FGU under nedlukningen.....	9
Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU).....	10
Én sammenhængende kommunal ungeindsats (KUI).....	10
VUC.....	11
FVU.....	12
Folkeoplysning/daghøjskoler.....	13

AMU.....	13
Beskæftigelsespolitik	15
Danskuddannelse	16
12.000 kr. for danskuddannelse for S-kursister	17
Udlicitering	18
Forbundets medier og pressearbejde	19
Kurser og konferencer for medlemmer og interessenter	19
Persondatabeskyttelse	19
Sektionen for vejledere og konsulenter på det offentlige beskæftigelsesområde	21
Organisatorisk styrkelse af forbundet	21
Medlemsudviklingen	21
Indsatser	21
Opfølgning på OK18.....	23
Betalt spisepause.....	23
Forlig om brud på SU-regler	23
Lærercommissionen og arbejdstid	24
Periodeforhandling om arbejdstid	25
Periodeprojekt om organisationsaftale på erhvervsskoleområdet.....	27
Kvotatimelærercirkulæret på erhvervsskoleområdet.....	28
Øvrige sager – afskedigelse	28
Øvrige sager – sygdom og arbejdsskade	29
Sager om overenskomstdækning af forbundets områder	29
Organisationsaftale for FGU	30
Grænseaftale med DLF om FGU og KUI.....	30
Overenskomster med private arbejdsgivere - FH/DA området	31
Overenskomstforhandlingerne - OK21.....	32
Corona	32

Indledning

Orienteringen til repræsentantskabet består som de seneste år af en skriftlig orientering samt et mundtligt oplæg på selve repræsentantskabsmødet ved formanden og næstformanden. Også deltagere i temakurset vil overvære oplægget og deltage i drøftelsen heraf.

Repræsentantskabets behandling af orienteringen vedrører både denne skriftlige orientering og formandskabets mundtlige oplæg. Oplæggets emner vil være:

- Forbundets indsats vedr. Corona-nedlukning og -genåbning. Dette gør din fagforening **også** for dig
- Corona og erfaringer vedr. "nødundervisning"
- Periodeforhandling af arbejdstid
- OK21?
- 3-partsaftale om VEU
- Organisering (fastholdelse, hvervning og mobilisering)

Siden repræsentantskabsmødet i 2019 har Uddannelsesforbundets arbejde især haft fokus på udvikling af organisationen via hvervning og fastholdelse, opfølgning på etableringen af FGU-institutionerne, Coronas betydning for elever og kursisters undervisning og medlemmernes arbejds- og sundhedsvilkår, arbejdstidskommissionen og de efterfølgende OK-forhandlinger på det kommunale område, persondataskyttelse og Uddannelsesforbundets økonomi på baggrund af det faldende medlemstal. Dertil kommer en række yderligere indsatser

Taxameter- og tilskudssystemet

I 2019 startede en tværministeriel arbejdsgruppe et eftersyn af taxameter- og tilskudssystemet.

Uddannelsesforbundet har løbende fulgt og været engageret i dette arbejde bl.a. gennem næstformandens aktive deltagelse i interessentfølgegruppen, som også omfatter et eftersyn af institutionsudviklingen.

De allerede foretagne undersøgelser bidrager med interessante observationer. Helt overordnet viser analysen af institutionsudviklingen, at fusioner og samarbejder i høj grad afhænger af en kombination af lokale forhold, økonomi, faglige logikker, personlige relationer og kulturelle forhold, og at der ikke findes en entydig sammenhæng mellem institutionernes størrelse og den leverede kvalitet, målt på parametre som gennemførelse, karaktergennemsnit (gymnasiale uddannelser), trivsel (erhvervsuddannelser) samt overgang til henholdsvis videregående uddannelse og beskæftigelse.

Særligt omkostningsanalysen af hele ungdomsuddannelsesområdet påkalder sig politisk opmærksomhed. Denne analyse har til formål at undersøge, hvordan institutionernes omkostninger er sammensat, hvad der driver omkostningerne, og hvilke muligheder institutionerne har for at tilpasse deres omkostninger til faldende indtægter. Analysen bidrager iflg. rapportens forfattere ikke til initiativer til understøttelse af produktiviteten. Ikke desto mindre fremhæves flere observationer, som set ud fra et økonomisk perspektiv understøtter bevægelsen mod store skoler.

Uddannelsesforbundet har i følgegruppen hos Børne- og Undervisningsministeriet (BUVM) efterspurgt hvilke kriterier, de opererer efter for at sige ja til fusion, men BUVM har stadig ikke oplyst dette, og Uddannelsesforbundet har i gruppen lagt vægt på pædagogiske og kvalitetsparametre.

Uddannelsesforbundet vil nøje følge og engagere sig i det videre arbejde med taxameter- og tilskudssystemet.

Dannelse

Hovedbestyrelsen igangsatte i 2019 arbejdet med et politikpapir, der omhandler dannelse. Formålet har været at indkredse en fælles forståelse af dannelsesbegrebet på tværs af uddannelsesområderne i forbundet samt dannelsens betydning og værdi i en uddannelsespolitisk sammenhæng. Politikpapiret blev godkendt af hovedbestyrelsen i november 2019.

Baggrunden for, at hovedbestyrelsen har sat dannelse på dagsordenen, er, at dannelsen er sat under pres og gennem de seneste årtier i højere og højere grad sat ud på et sidespor. I stedet kan der ses en øget styring gennem centralt fastsatte mål for læring og undervisning, som har ført til en instrumentel input-output tænkning, der virker begrænsende for indhold og metoder i undervisningen. Konsekvensen er, at uddannelserne mister deres samfundsmæssige og samfundsforberedende fokus.

Med godkendelsen af politikpapiret fulgte en beslutning om, at papiret efterfølgende skulle sættes i spil på en række medlemsmøder rundt i landet. Endvidere er der gennemført en række samtaler med lærere ved udvalgte uddannelsesområder. Ønsket har været at give forbundets medlemmer mulighed for at bidrage til en operationalisering af politikpapiret.

Der blev i foråret 2020 afholdt fire medlemsmøder rundt i landet; København, Århus, Odense og Roskilde. På medlemsmøderne blev der arbejdet med at indkredse: "Hvorfor skal der arbejdes med dannelse i undervisningen?", og "Hvordan arbejder lærerne med dannelse i undervisningen?".

De fire medlemsmøder har været kendetegnet ved et stort engagement fra de deltagende lærere. Medlemsmøderne har haft som sidegevinst, at flere af de deltagende lærere oplevede det at arbejde med dannelse og at drøfte det med andre lærere som en proces, der kommer tæt på dannelsens betydning for lærernes professionsidentitet.

Digitale læremidler og Corona-erfaringer

HB besluttede i august 2019 at nedsætte en bredt funderet arbejdsgruppe vedrørende digitalisering. Gruppens opgave var at udvikle et politikpapir om digitalisering med fokus på, hvordan digitalisering influerer på undervisningen. Jesper McCandless var formand for arbejdsgruppen, og derudover deltog lærere forskellige skoleområder: EUD, Dansk som 2. sprog), ordblindeundervisning og VUC.

I politikpapiret, der har titlen "[Underviseren er den bedste app i den digitale omstilling](#)", er der tre hovedbudskaber:

- Didaktikken skal styre brugen af teknologi – og ikke omvendt
- Digital dannelse og teknologiforståelse i undervisningen kræver kompetente undervisere og gode institutionelle rammer
- Trivsel for underviser, kursist og elev skal tænkes ind i den digitale udvikling.

Politikpapiret blev godkendt af HB på mødet i marts 2020, lige netop inden fjernundervisning pludselig blev meget aktuelt ifm. med COVID-19. Der er mange gode og dårlige erfaringer med digitalisering under COVID-19, og Uddannelsesforbundets holdning har i den forbindelse været, at det er vigtigt at [digitalisering ikke kan erstatte fysisk undervisning](#), og at der er stor forskel på

en veltilrettelagt fjernundervisning og nødundervisning.

Erhvervsuddannelserne

Langstrakt implementering af politisk EUD-aftale og usikre effekter

Initiativerne fra EUD-aftalen – fx flere skal have adgang til GF1, etableringen af et nyt 10 ugers GF+ for de unge voksne samt mere praksisfaglighed i folkeskolen – forventes først at være fuldt implementeret sommer/efterår 2020. I første omgang var det folketingsvalget og regeringsdannelsen, der satte implementering i lovgivning og bekendtgørelser på hold.

Efterfølgende har COVID-19-nedlukningen betydet forsinkelser på ministerielt niveau. Men fx også udbud af og særligt søgning til GF+ ser ud til at blive forsinket. Det er derfor ikke muligt at tale om eller se egentlige effekter af fx adgangen til grundforløbsundervisning for flere elever.

I Uddannelsesforbundet har vi med afsæt i den løbende dialog med lærerne rejst en bekymring for den konkrete udmøntning og indhold af det nye GF+. Bekymringen går på, om de rammer, der er givet for GF+, reelt vil sikre målgruppen den nødvendige opkvalificering, der skal til for at opfylde overgangskravene til et givent grundforløb. Eksempelvis har Uddannelsesforbundet til stadighed gjort opmærksom på, at det er uhensigtsmæssigt, at GF+ ikke må indeholde reel grundfagsundervisning i dansk, matematik og samfundsfag.

Så det er med et vist forbehold, at vi følger de eventuelle positive effekter for de voksne på GF+, som med EUD-reformen fra 2014 forsvandt fra erhvervsuddannelserne.

Forbundet fortsætter med at gøre sin stemme gældende ved deltagelse i nationale følge- og dialoggrupper i forbindelse med implementeringen. Også når det kommer til søgning og frafald på erhvervsuddannelserne.

Dialogforum for EUD

Uddannelsesforbundet og DEG har taget initiativ til at etablere et dialogforum for EUD. Her deltager en bred interessentkreds på EUD-området, bl.a. Børne- og Undervisningsministeriet, lærer-, elev- og lederorganisationer, arbejdsmarkedets parter, professionshøjskoler og forskningsinstitutioner.

Rammen er en uformel dialog og vidensdeling om de udfordringer, som erhvervsuddannelserne står med, som deltagerne kan bringe i spil i deres respektive organer.

EUD – lærernes kompetenceløft

Der er i Uddannelsesforbundet iværksat et opsamlings- og analysearbejde af erfaringerne med Diplomuddannelse i Erhvervspædagogik (DEP) og kompetenceløftet på de 10 ECTS-points. Forbundet har i den forbindelse spurgt foreningsformændene om lærernes rammer og vilkår for deltagelse i uddannelsen samt indhentet viden fra professionshøjskolernes undervisere på DEP'en. Det sidste og vigtigste element, der skal afdækkes, er lærernes egne erfaringer og oplevelser med henholdsvis DEP'en og kompetenceløftet.

Ambitionen er bl.a. at få afdækket, om Diplomuddannelsen i Erhvervspædagogik (DEP) og kompetenceløftet har været tilrettelagt hensigtsmæssigt, og om lærerne fik den fornødne tid til uddannelsen. Endvidere vil vi gerne vide, om der var noget "som særligt brændte på for lærerne", om skolen støttede undervejs og om erfaringerne samt læringen fra forløbene bliver anvendt efter uddannelsens afslutning. Alt sammen naturligvis i bestræbelsen for ordentlige vilkår og optimalt udbytte af

den pligtige erhvervspædagogiske kompetenceudvikling og uddannelse af lærerne på erhvervsuddannelserne.

EUD og trepartsaftale 2020 – AUB-aftale

De seneste praktiktal viser, at der grundet COVID-19 og nedlukningen af store dele af samfundet, er sket et voldsomt fald i indgåelsen af uddannelsesaftaler. Endvidere er nogle brancher ramt af konkurser og kraftig aktivitetsnedgang, hvilket betyder, at allerede indgåede uddannelsesaftaler og -forløb må afbrydes.

Derfor er det glædeligt, at der som en del af trepartsaftalen 2020 er indgået en ny AUB-aftale, som har til hensigt at holde hånden under elever og lærlinge.

For det første betyder aftalen, at praktikvirksomhederne til og med udgangen af 2020 vil modtage betydeligt mere i løntilskud fra AUB end normalt. Håbet er, at det vil give virksomhederne det fornødne overskud til at fastholde eleverne i deres uddannelser.

Tilsvarende gør sig gældende for indgåelse af nye uddannelsesaftaler, hvor praktikvirksomheder også modtager et højere løntilskud i samme periode. Med andre ord sikrer dette forhåbentlig, at vi *ikke* kommer til at se et fald i uddannelsesaktiviteterne på erhvervsuddannelserne.

For det andet giver aftalen øget adgang til skolepraktik for flere elever, ved at en række begrænsninger suspenderes, ligesom der sættes på fagligt stærke skolepraktikcentre. Alt for at holde hånden under elever og lærlinge.

Uddannelsesforbundet vil følge effekterne af aftalen. Ikke mindst i forhold til den øgede adgang til skolepraktik og den forventede oprettelse af skolepraktik på uddannelser, der normalvis ikke udbydes med skolepraktik.

Lærernes rolle bliver væsentlig. Det bliver en stor opgave at etablere nye skolepraktikforløb på 'nye' uddannelser. Herudover er der også en kvalitetsdagsorden, som presser på – særligt set i lyset af en lang periode med nødundervisning. Indholdet og kvaliteten af skolepraktikken bliver afgørende, hvis vi skal lykkes med at uddanne dygtige faglærte til fremtiden.

10. klasse

Uddannelsesforbundet har løbende bakket op om de forskellige initiativer, der har til formål at styrke og udvikle 10. klasse; bl.a. er de EUD-rettede 10. klasser en vigtig uddannelsesvej for mange unge. Samtidig har Uddannelsesforbundet lagt vægt på, at unge også skal have adgang til et relevant 10. klassestilbud, som matcher netop deres behov for personlig, social og faglig udvikling/progression, og understreget at 10. klasse kan ligge mange steder. Det væsentlige er, at man fastholder bredden i formål og målgruppe.

Siden debatten om erhvervsretning af 10. klasse blussede op, har Uddannelsesforbundet understreget, at der fortsat er behov for 10. klasse som et selvstændigt og vigtigt uddannelsesstilbud til unge, som af forskellige årsager har brug for yderligere et uddannelsesår, inden de begynder på en ungdomsuddannelse. Uddannelsesforbundet har lagt særlig vægt på, at 10. klasse skal være et overgangså, som kan gøre den unge dygtigere og mere moden samt forberede eleven til at foretage et kvalificeret valg mellem de forskellige ungdomsuddannelser.

Vi har i perioden bl.a. iværksat en spørgeskemaundersøgelse på samtlige erhvervsskoler. Formålet var dels at få identificeret de lærere, der primært underviser på 10. klasserforløb og deres organisa-

tionsforhold; dels at få afdækket, hvilke former for 10. klasse (EUD10, 20/20-ordning og almen 10. klasse) der udbydes på de forskellige erhvervsskoler, og dels at undersøge hvilke ansættelses- og arbejdsvilkår lærerne er omfattet af.

Uddannelsesforbundet har i stigende omfang medlemmer, der primært er beskæftiget med undervisning i 10. klasse. Medlemmerne er overvejende ansat på erhvervsskoler og i ungdomsskoler. Der er derfor opstået et behov for at få varetaget denne lærergruppes interesser – både de pædagogiske og uddannelsespolitiske interesser på tværs af skoleformer og de fagpolitiske interesser, herunder at de er organiseret korrekt i henhold til overenskomst og aftaler. I forlængelse af arbejdet med 10. klasse har vi forsøgt at styrke samarbejdet mellem de medlemmer i forbundet, der underviser i forskellige varianter af 10. klasse på tværs af forbundets områder. Formålet er bl.a. at etablere en faglig sammenslutning for forbundets 10. klasselærere.

Ekspertudvalg om 10. klasse

Den tidligere regering nedsatte i foråret 2019 en ministeriel ekspertgruppe, som inden udgangen af 2019 skulle komme med anbefalinger til, hvordan 10. klasse kan erhvervsrettes. Dette arbejde er, efter den socialdemokratiske mindretalsregering trådte til i juni 2019, midlertidig sat i bero, og det er uafklaret, om arbejdet bliver genoptaget.

Forud for ekspertgruppens arbejde blev der bl.a. udarbejdet en række kvantitative analyser, som regeringen selv havde bestilt, hvoraf det fremgik, at af de unge, der kommer fra 10. klasse på kommunale ungdomsskoler, begynder 42,8 % på erhvervsuddannelser. Fra 10. klasse på folkeskoler begynder 36,8 % på en erhvervsuddannelse, mens fra almen 10. klasser placeret på erhvervsskoler begynder 32,1 % på erhvervsuddannelser.

Vi har i forlængelse heraf fremhævet, at også ungdomsskolen lever op til den politiske målsætning om, at 30 % af de unge, der forlader grundskolen, skal begynde på en erhvervsuddannelse, og at man skal være varsom med at ændre den eksisterende 10. klasse, da den får unge videre i en ungdomsuddannelse.

Uddannelsesforbundet forsøgte – dog uden held – at komme med i ekspertudvalget for at bidrage med den praktiske erfaring fra den almene 10. klasse. Udvalget blev i stedet sammensat af fagfolk fra kommunerne, erhvervsuddannelserne og den akademiske verden.

Eftersom det ministerielle ekspertudvalg fremstod alt for snævert, nedsatte Uddannelsesforbundet sammen med små 20 andre uddannelsesorganisationer et alternativt 10. klasse-ekspertudvalg. Gruppen udarbejdede sine egne anbefalinger for 10. klasse. Sideløbende har Uddannelsesforbundet aktivt medvirket til at udvikle FH's politik om 10. klasse.

Uddannelsesforbundet har under hele forløbet påpeget over for såvel undervisningsministeren som undervisningsordførere, at et for ensidigt fokus mod erhvervsuddannelse kan blive på bekostning af de unge, der blot er uafklarede og/eller har brug for:

- At blive mere modne/at blive et år ældre
- At få bedre karakterer
- Personlig, social og faglig udvikling
- Mindre uddannelsessteder da de trives bedst der.

Uddannelsesforbundet vil fortsat arbejde for, at 10. klasse fremstår som et selvstændigt og vigtigt uddannelses tilbud til unge, som af forskellige årsager har brug for et yderligere uddannelsesår, inden de begynder på en egentlig ungdomsuddannelse.

Ungdomsskolen

Ungdomsskolen og ikke mindst heltidsundervisningen er en væsentlig del af viften af uddannelses-tilbud, der især retter sig mod de mindre uddannelsesparate unge.

Uddannelsesforbundet har siden repræsentantskabsmødet i 2019 som hidtil arbejdet for at sikre synlighed om ungdomsskolens indsatser og ekspertiser – både de kvaliteter heltidsundervisningen rummer i sig selv og i samspil med FGU samt i forhold til udbuddet af 10. klasse i kommunerne.

Uddannelsesforbundet har i perioden løbende slået til lyd for og understreget, at heltidsundervisningen bør være et undervisningstilbud, som tilbydes unge i samtlige kommuner.

Desuden har vi løbende fremhævet, at i mange kommuner fremstår netop ungdomsskolen som en stærk og logisk ramme om kommunens 10. klasse.

Den Forberedende Grunduddannelse (FGU)

En bred politisk aftale om FGU'en blev indgået den 13. oktober 2017, og i august 2019 åbnede de 27 FGU-institutioner og 85 FGU-skoler dørene for de nye elever. Uddannelsesforbundet har brugt mange kræfter på en række fronter for at få FGU'en godt i gang, og derfor har FGU indtil udgangen af 2019 været et fast selvstændigt punkt på alle HB-møder.

En nedsat intern FGU-arbejdsgruppe har bl.a. forberedt dannelsen af en FGU-sektion i Uddannelsesforbundet. Den 7. oktober 2019 afholdtes den konstituerende generalforsamling for den ny FGU-sektion, og en ny bestyrelse med repræsentanter fra de tre spor på FGU (PGU, AGU og EGU) blev valgt med Per Nielsen som sektionsformand og Henrik Mikkelsen som næstformand. FGU-sektionens arbejde har bl.a. bestået i at følge implementeringen af FGU'en på institutionerne.

Lobbyisme i forhold til implementering af FGU

Uddannelsesforbundet har brugt mange kræfter på at sætte aftryk på implementeringen af FGU'en. Gennem deltagelse i en lang række møder er Uddannelsesforbundets vigtigste opmærksomhedspunkter om FGU blevet rejst gentagne gange – særligt det inkluderende miljø og sikring af støtte til ordblinde på skolen og i dagligdagen. Disse punkter er bl.a. drøftet med følgende aktører:

- BUVM, herunder BUVM's Interessentfølgegruppe og referencegruppe. Udover disse formelle møder har der været god uformel kontakt til BUVM, herunder til deres læringskonsulenter
- Opmand Per B. Christensen om dannelse af FGU-institutioner
- Lukket eksperthøring for Folketingets Undervisningsudvalg
- Børne- og undervisningsminister og politiske ordførere dels om overgangsforhold i forbindelse med FGU og dels om opstartsproblemer
- Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU)
- Formand og næstformand for FGU-Danmarks direktør og rektorkollegium og med FGU-Danmarks sekretariat
- Andre interessenter, såsom FH, Københavns Professionshøjskole, Produktionsskoleforeningen, Børne- og kulturchefforeningen samt KL.

Støtte til medlemmer i overgangen til og i opstarten af FGU

Starten på FGU i august 2019 var kaotisk på grund af bl.a. IT- og logistikproblemer, utilfredsstillende fysiske og pædagogiske rammer og udfordrede ledere og mellemledere. Det blev forværret af en for hurtig opstart, og fordi de kompetenceløft- og sammenknitningsforløb, der foregik i de to første uger af august, grundlæggende var "spild af tid", da institutionerne ikke var klar til denne form for udvikling. Det skabte store problemer med stress, sygemeldinger og lærere, der konstant var på nippet til at blive sygemeldt, og der var også elever, der droppede ud af FGU'en.

Specielt i 2019 oplevede sekretariatet derfor mange opkald fra frustrerede medlemmer. For at kunne hjælpe medlemmerne blev der fra oktober 2019 etableret en særlig FGU-telefonvagt til at håndtere medlemmernes og tillidsrepræsentanternes mange henvendelser.

Derudover besøgte Uddannelsesforbundet (september 2019- januar 2020) 26 af 27 FGU-institutioner og afholdt møder med ledelse, TR og medlemmer. Efter besøgene blev de væsentligste problemstillinger samlet i et notat, som efterfølgende er blevet diskuteret med de politiske ordførere m.fl.

Udover disse indsatser har hjemmesiden været den primære kommunikationskanal. Denne er løbende blevet opdateret med sidste nyt om FGU, inklusiv en oversigt over de væsentligste spørgsmål/svar. I marts 2019 blev det første FGU-nyhedsbrev udsendt.

Dannelsen af FGU institutioner

Processen med at danne de 27 FGU-institutioner krævede en stor indsats, herunder at give støtte til medarbejderrepræsentanterne i FGU-bestyrelserne (fx om spørgsmål om forretningsorden, udvalg, ansættelse m.m.). Den 1. august 2019 startede de 27 permanente FGU-bestyrelser og valg af medarbejderrepræsentanter hertil fandt sted kort efter.

Dannelse af en FGU-forening – FGU-Danmark

Dannelsen af FGU-Danmark var en lang proces, der involverede en del politisk arbejde og aktiv deltagelse i en 6-personers arbejdsgruppe. Henrik Mikkelsen, daværende næstformand i VUC-sektionen, repræsenterede medarbejderne. Den stiftende generalforsamling for FGU-Danmark blev afholdt den 28. juni 2019.

FGU-Danmark er en forening for bestyrelserne, og Uddannelsesforbundet er repræsenteret ved Henrik Mikkelsen (FGU Østjylland) med stemmeret, og Søren Janns (FGU Hovedstaden) uden stemmeret. Derudover har medarbejderne tre repræsentanter i FGU-Danmarks pædagogiske udvalg – en underviser fra hvert spor på FGU.

Med FGU-Danmark er der dannet et fælles forum for indflydelse. Uddannelsesforbundet afholder jævnligt møder med FGU-sekretariatet. Der har også været afholdt koordinerende møder med FGU-Danmarks direktør- og rektorkollegium, bl.a. om at lave en fælles lobbyindsats for at hæve FGU-taxametersatserne fra og med finansloven 2021.

FGU under nedlukningen

Nødundervisningen pga. COVID-19 har udfordret FGU-institutionerne på alle niveauer. FGU-lærerne har skullet gennemføre fjernundervisning så godt, som det kunne lade sig gøre, og lærerne har

”kæmpet” med at gøre undervisningen overskuelig og opgaverne ”løsbare” for eleverne for at fastholde specielt de sårbare elever.

Det har været FGU-ledelsens ansvar at sikre, at retningslinjerne fra sundhedsmyndighederne blev fulgt. Uddannelsesforbundet fik i den forbindelse mange henvendelser fra medlemmer, der var bekymrede over, at der blev åbnet for tidligt, for hurtigt og for usikkert. Særligt spørgsmålet om forsvarlig rengøring var et emne på flere FGU’er. Derfor blev der arbejdet politisk med BUVM, FGU-Danmark, andre interessenter og direkte med FGU-institutionerne for at sikre, at genåbningen foregik forsvarligt. Det er lykkedes i genåbningsfasen at få afsat penge til ekstra rengøring, også på FGU.

Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU)

En evaluering af STU i 2017 konkluderer helt overordnet, at mange af målsætningerne med uddannelsen er opfyldt. Grundlæggende styrkes både trivsel, sociale, personlige og faglige kompetencer hos de elever, der er i gang med eller har taget uddannelsen. Men evalueringen viste også, at STU står tilbage med nogle udfordringer omkring overgange og frafald, transparens og brugerindflydelse i forbindelse med visitation, kvalitet i tilbud m.m.

En efterfølgende benchmarkundersøgelse fra januar 2019 viste tydeligt, at der er stor variation i de enkelte kommuners praksis og succes på dette område. Forskelle, der i høj grad tydeliggør et øget behov for at styrke centrale dele af STU’en.

Uddannelsesforbundet har arbejdet politisk på at forbedre rammerne for STU’en. Dette er dels sket gennem koordinering og udvikling af et fælles positionspapir i STU-Alliancen. Dels har Uddannelsesforbundet udviklet sit eget politikpapir, som blev godkendt af HB i februar 2020. Papiret, som indeholder fem indsatsområder, fokuserer på at skabe en bedre uddannelse for de unge gennem større valgfrihed, fokus på mindre frafald, forbedre overgangen til andre tilbud, herunder skabelsen af en STU overbygning. Samtidig har papiret fokus på bedre rammevilkår for elever og lærere og på bedre kvalitetssikring og tilsyn.

Én sammenhængende kommunal ungeindsats (KUI)

Som følge af den politiske aftale fra 2017 blev der lovkrav om en sammenhængende kommunal ungeindsats (KUI), der skal koordinere det samlede forløb for unge under 25 år på tværs af uddannelses-, beskæftigelses- og socialindsatsen. Modsat tidligere skal der nu kun være én kommunal indgang for den unge.

Kommunerne har dermed det entydige myndighedsansvar for at sikre den nødvendige støtte og sammenhæng i den unges overgang mellem grundskole og ungdomsuddannelse eller til beskæftigelse. Den kommunale ungeindsats skal tage udgangspunkt i den unges aktuelle situation, uddannelses- og erhvervsønsker samt mulighederne for realisering af ønskerne.

For unge, der hverken er i gang med eller har gennemført en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse, skal KUI udarbejde en uddannelsesplan. Med denne i hånden skal uddannelsesstedet i samarbejde med den unge udarbejde en mere detaljeret forløbsplan. Den kommunale ungeindsats har desuden ansvar for at målgruppevurdere unge til FGU og STU. Da det er den enkelte

kommune, der beslutter, hvordan KUI organiseres, er der blevet udviklet forskellige KUI-modeller i kommunerne.

Uddannelsesforbundet arbejder politisk på at justere KUI's indsats for at sikre, at de unge målgruppevurderes til de rigtige tilbud, der passer til dem.

VUC

De sidste år har for VUC's vedkommende været præget af store forandringer og økonomiske udfordringer, der bl.a. har medført, at afdelinger er lukket, og flere er i risikozonen for at lukke. Den væsentligste årsag til VUC's situation er etableringen af FGU fra sommeren 2019, der medførte, at deltagerantallet blev reduceret med op til 40 % på visse afdelinger, og aktiviteten faldt i det efterfølgende år. Dette kombineret med besparelser på de seneste finanslove, der fra 2016 til 2019 samlet udgjorde 1,6 mia. kr., har sat hele sektoren under pres.

Konsekvensen er, at den geografiske spredning af tilbuddet er truet, hvilket rammer de voksne der af forskellige årsager ikke gik den lige vej gennem uddannelsessystemet. Det er bl.a. gruppen af voksne, der er faldet fra en uddannelse, dem som er udfordret fagligt, socialt og personligt – herunder dem som har diagnoser – og de voksne, der har brug for almen VEU for at kunne bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet eller komme videre i uddannelse, fx at uddanne sig fra ufaglært til faglært.

VUC's udfordringer har medført, at sektoren er i en nyorienteringsfase, hvor institutionen har fokus på målgrupper, undervisningstilbud og -tilrettelæggelse. Generelt vil indsatsen i endnu højere grad rette sig mod voksen- og efteruddannelse. Derfor har HB vedtaget et nyt politikpapir "Tilbage til fremtiden", hvor udgangspunktet er, at AVU med sit voksenpædagogiske læringsmiljø dels er et nødvendigt lokalt uddannelsesstilbud og dels uundværlig i en national uddannelsesstrategi.

Derudover fremhæves vigtigheden af at fastholde AVU's dannesperspektiv, da almen dannelse er en forudsætning for udvikling af kursisternes demokratiske dannelse – herunder et aktivt medborgerskab, hvor individet har en kvalificeret og fast tilknytning til et omskifteligt arbejdsmarked, fællesskabsfølelsen for den enkelte og den større sammenhængskraft i samfundet. Som følge af en målretning af VUC mod VEU, skal undervisningstilbuddet i højere grad rette sig imod erhvervslivet, fagforeninger, kommuner, nye fagpakker og EUD. Men samtidig er det vigtigt, at AVU også fortsat er et springbræt til HF.

På grund af den svære og udfordrende periode, som VUC står i, arrangerede Uddannelsesforbundet i samarbejde med GL en høring i marts 2019 om VUC's fremtid, hvor lokale politikere, kursister og politikere fra både højre og venstre i Folketinget deltog.

På høringen var samtlige deltagere enige om vigtigheden af at bevare og fastholde VUC som et lokalt forankret tilbud til voksne i hele landet. Men der var forskellige bud på, hvordan dette skal udfolde sig. Fx ønskede nogle flere campus, nogle udlægning af AVU's undervisning til andre institutioner og andre flere ressourcer, så afdelingerne kan opretholdes. Som en del af opsamlingen på arrangementet inviterede Uddannelsesforbundets formand politikerne til at deltage i en visionsgruppe om VUC's fremtid, hvilket alle sagde ja til.

I efteråret 2019 inviterede Uddannelsesforbundet, GL og Danske HF og VUC derfor partiernes uddannelsesordførere til et fælles politisk forum for VUC. Formålet med mødet var at skabe en fælles forståelse for den samfundsopgave, som VUC løfter, de udfordringer som VUC står i og overfor samt at debattere forskellige løsningsforslag. De overordnede temaer, som skulle drøftes på mødet, var:

- Almene kompetencer og opkvalificering af arbejdsstyrken
- Uddannelse som bidrag til velfærd og social mobilitet
- Uddannelser i hele landet.

På baggrund af politikernes bemærkninger, synspunkter og mulige dilemmaer ift. området, hvor en manglede politisk handleplan og et politisk ejerskab til VUC bl.a. blev fremhævet, forpligtede organisationerne sig til at komme med et bud på, hvordan VUC også i fremtiden kan løfte sin rolle i forhold til almenkvalificering og omskoling af borgerne. For at kvalificere dette arbejde inviterede organisationerne relevante interessenter til en møderække, hvor de kunne komme med input og ideer, der efterfølgende blev skrevet ind i organisationernes bud på VUC's fremtidige rolle og opgaver. Dette vil i efteråret 2020 blive præsenteret og drøftet med partiernes uddannelsesordførere. På dette møde håber organisationerne at komme i dialog med uddannelsesordførerne om bæredygtigheden af organisationernes bud. Derudover håber organisationerne at kunne tage temperaturen på, hvilke veje der er politisk gangbare, og som eventuelt kan udmønte sig i et politisk ejerskab til området, fx i form af konkrete opgaver ift. en styrket VEU-indsats.

FVU

Selvom FVU-aktiviteten generelt er steget – særligt på FVU-læsning – er der fortsat et stort behov for at stimulere aktiviteten. Fra 2008/2009 til 2017/2018 var det samlede antal unikke deltagere på FVU-læsning 135.000 personer. Det svarer til, at omkring hver fjerde med svage læsefærdigheder i Danmark har deltaget i FVU-læsning. På FVU-matematik var det samlede antal deltagere i samme periode 53.100, svarende til én ud af ti af de lige over 500.000 personer i Danmark med svage regnefærdigheder.

Samtidig er der en klar tendens til, at deltagere med dansk oprindelse er faldet fra 2013/2014 til 2017/2018, da kun en ud af fire deltagere havde dansk oprindelse. Denne udvikling er problematisk, da langt den største del af gruppen af voksne med svage læsefærdigheder har dansk oprindelse. Disse er ofte ufaglærte eller kortuddannede. Formentlig skyldes denne udvikling, at FVU-læsning og FVU-start i et vist omfang anvendes som et mere generelt – og gratis – tilbud om danskundervisning snarere end som et målrettet tilbud til voksne med svage læsefærdigheder.

Uddannelsesforbundet har problematiseret denne udvikling på møder med Undervisningsministeriet og med politikere, da det er nødvendigt at styrke fokus på de voksne fra "kernemålgruppen" til FVU. Det har medvirket til en skærpelse af visitationsreglerne på FVU-start for at sikre, at deltagerne bl.a. har de nødvendige dansksproglige forudsætninger for at begynde på undervisningen.

I forbindelse med trepartsaftalen fra 2017 om mere fleksibel voksen- og efter-/videreuddannelse blev FVU-engelsk og -it etableret som et virksomhedsrettet tilbud. Uddannelsesforbundet har i

høringssvar påpeget urimeligheden af, at det kun er ansatte på virksomheder, der kan profitere af tilbuddet, når forbedrede it- og engelskkundskaber vil kunne styrke lediges kompetencer ift. at komme tilbage på arbejdsmarkedet. Med regeringens opkvalificeringsudspil fra juni 2020 blev dette endelig ændret, så FVU-digital og FVU-engelsk nu åbnes for alle i arbejdsstyrken – både beskæftigede og ledige.

I 2020 har HB vedtaget et nyt politikpapir på FVU. Fokus er på vigtigheden af fortsat at styrke FVU-indsatsen, da der er lang vej endnu, hvis flere kortuddannede skal have løftet deres basale færdigheder, fx ift. at kunne læse, skrive og stave. Hvis dette skal lykkes, er det nødvendigt at styrke samarbejdet mellem interessenterne – institutioner, arbejdsmarkedets parter og tillidsrepræsentanter – så der kan skabes meningsfulde initiativer og indsatser for målgruppen, der giver motivation og lyst til FVU og VEU generelt.

Folkeoplysning/daghøjskoler

Det politiske fokus på formel uddannelse/kompetencer har fjernet opmærksomhed fra den uformelle læringsarena, hvor den brede folkeoplysning spiller en central rolle. Det medfører, at flere af folkeoplysningens institutioner kæmper en overlevelseskamp vendt mod både lav aktivitet og anstrengt økonomi. Grundet det pres, som institutionerne står i, er deres aktiviteter i stigende grad blevet styret af, hvad fx kommunerne vil købe til deres ledige borgere. Det har skabt et behov for at afklare og gentænke, hvad der konstituerer og kendetegner folkeoplysning i dag.

Med dette som afsæt har HB vedtaget et nyt politikpapir på folkeoplysningsområdet. Formålet er at definere og præcisere folkeoplysningen – på daghøjskoler, undervisning i oplysningsforbund og aftenskoler, men også at bevare det mangfoldige billede af aktiviteter, som kendetegner folkeoplysningen, og som er nødvendig, hvis Danmark skal have alle borgere med i fastholdelse og udvikling af demokratiet, velfærdssamfundet og kunsten at mestre et aktivt liv som medborger.

AMU

AMU har været præget af aktivitetsnedgang, presset økonomi bl.a. af omprioriteringsbidraget, udlitcitering og privatisering.

Trepartsaftalen for VEU fra efteråret 2017 skulle give et midlertidigt ekstraordinært løft af AMU i aftaleperioden 2018-2021. Desværre var det ikke, hvad Uddannelsesforbundet havde arbejdet for, en langsigtet løsning med grundlæggende genopretning af taksterne. Mange AMU-forløb bygger på takster, der ikke dækker de faktiske omkostninger til at gennemføre kurserne.

Den 4-årige tre-partsaftale indeholdt en række initiativer, som dels skulle understøtte AMU økonomisk og dels sætte mere fleksible rammer for at tilpasse kurserne til virksomhedernes og medarbejdernes behov. Der blev desuden indført afsluttende test/prøver på offentligt udbudte AMU-kurser, og samtidig blev det gjort lettere for private at udbyde AMU.

Uddannelsesforbundet bakkede op om de initiativer, der kunne understøtte og smidiggøre brugen af VEU, men udtrykte samtidigt skepsis og bekymring over en række af initiativerne:

- Den tidsbegrænsede periode gør det ekstra vanskeligt for voksne at få overblik over muligheder i VEU-systemet
- Det er tvivlsomt om en øget konkurrence mellem AMU-udbydere, som utvivlsomt vil være et resultat af landsdækkende udbud, vil medføre øget kvalitet for den enkelte kursist og virksomhed. Øget konkurrence kan betyde, at der bruges flere ressourcer på at konkurrere og færre ressourcer på at levere et undervisningstilbud af høj kvalitet. Konkurrencen kan således resultere i, at kvaliteten af undervisningstilbuddet undergraves, og virksomheders og kursisters valgmuligheder forringes
- AMU-forløb er i reglen relativt kompakte og indholdsmættede, hvorfor det vil være en særlig udfordring også at få indplaceret afprøvning inden for rammerne af eksisterende undervisningsforløb (ikke mindst de kortere). Derfor er det væsentligt, for at sikre kvaliteten og det samlede undervisningsudbytte, at et nyt regelgrundlag giver mulighed for, at en uddannelse om nødvendigt kan udvides under hensyntagen til varighed af afprøvning
- Værdien af forsøget med friere brug af gæstelærere i AMU er svær at få øje på. Man kunne allerede ansætte timelærere for enkelte timer til konkret undervisning. Hvis timelærere (uagtet undervisningstimeantal) selv skal forestå undervisningen uden deltagelse af faste faglærere, skal de have de nødvendige forudsætninger og opfylde lærerkvalifikationskravene.

Som en udløber af trepartsaftalen blev de VEU-centre, der siden 2010 havde forestået den opsøgende voksenvejledningsindsats m.m., nedlagt. VEU-centrenes opgaver overgik dels til e-vejledningen (et digitalt værktøj, der hjælper borgeren med at afdække uddannelsesmuligheder), og dels til de enkelte uddannelsesinstitutioner. Aftalen lægger derudover op til etablering af frivillige partnerskaber mellem eksisterende udbydere af voksen-, efter- og videreuddannelse og relevante regionale aktører, såsom regionale vækstfora, RAR, erhvervsklynger og innovationsnetværk.

I forlængelse af nedlæggelsen VEU-centrene har Uddannelsesforbundet peget på, at det er vigtigt at være opmærksom på, i hvor høj grad især kortuddannede og mindre virksomheder kan drage nytte af e-vejledning og andre digitale vejledningsløsninger. Derudover fremhævede vi, at der er en særlig udfordring i, at midlerne til den opsøgende indsats ikke er permanente. Det vil sige, at man efter 2022 kan ende i en situation, hvor VEU-centrene er nedlagt, og der ikke er andre initiativer til at erstatte dem.

I maj 2020 planlagde Uddannelsesforbundets AMU-netværk en konference til maj 2020 om AMU's potentialer ift. en beskæftigelsesindsats med fokus på uddannelse og opkvalificering. Formålet var at stille skarpt på, hvordan AMU-lærere håndterer de indførte krav om test og prøver i forlængelse af AMU-kurserne. Den blev udskudt pga. COVID-19.

Beskæftigelsespolitik

Uddannelsesforbundet har løbende arbejdet for, at skiftende regeringers beskæftigelsespolitik dels skal have uddannelse og opkvalificering som omdrejningspunkt og dels skal sikre kvaliteten af de uddannelses- og vejledningstilbud, som ledige har adgang til. Samtidigt har vi arbejdet for, at der både afsættes tilstrækkelige midler til uddannelses- og vejledningsindsatserne, og at midlerne målrettes disse indsatser i jobcentre og kommuner, bl.a. gennem refusion på uddannelse i jobcentrene. I forbindelse med COVID-19-situationen og regeringens finanslovsforslag har Uddannelsesforbundet peget på, at der kunne indføres en betalt uddannelsesorlov på f. eks. ½ år for ledige og beskæftigede.

Med regeringsskiftet i juni 2019 synes opkvalificering, uddannelse og arbejdsmarkedsintegration at blive opprioriteret i beskæftigelses-/arbejdsmarkedspolitikken. Der blev lagt op til nye initiativer (og midler) både ift. IGU og den øvrige beskæftigelsesindsats. Uddannelsesforbundets beskæftigelses- og arbejdsmarkedspolitiske arbejder har i vid udstrækning foregået via henholdsvis FTF og siden FH.

Et særligt element i beskæftigelsesindsatserne har været, at 9 udvalgte a-kasser fra 1. januar 2020 og i en fireårig forsøgsperiode har fået ansvaret for kontaktførelse i opsigelsesperioden og de første tre måneder af ledighedsforløbet. Initiativet skal omfatte minimum 25 % af nyledige på dagpenge årligt. Det betyder, at disse indsatser flyttes til a-kasserne fra jobcentrene – et tiltag som nyder stor opbakning blandt a-kasserne og bredt i fagbevægelsen.

Vi har vedvarende kæmpet for, at kvalificeret vejledning om uddannelse og arbejde skal være et omdrejningspunkt for beskæftigelsesindsatserne, og har løbende påpeget at den e-vejledning, der indførtes i forlængelse af VEU-trepartsaftalen i 2018 langt fra kan stå alene, men nødvendigvis må suppleres med adgang til åben, uafhængig, individuel og dialogbaseret vejledning. Vi har sat spørgsmålstegn ved, i hvor stort omfang mange kortuddannede og borgere lidt længere ude på arbejdsmarkedets reservebænk kan drage nytte af e-vejledning og andre digitale vejledningsløsninger.

I FH er der iværksat politikudvikling rettet direkte mod de forskellige beskæftigelsespolitiske initiativer. I denne sammenhæng er det lykkedes at få understreget behovet for kvalificeret uddannelse og vejledning i beskæftigelsesindsatsen. Til FH's politiske grundlag for beskæftigelsesindsatsen – Uddannelse er den bedste genstart – fik vi fx helt konkret tilføjet:

"Alle ledige får ret til at blive vejledt om muligheder og rettigheder, når det gælder uddannelse og opkvalificering. Det er således en ret, alle ledige skal kunne påberåbe sig i deres ledighedsforløb, hvor der skal formidles kontakt med en solid vejledningsfagligt kvalificeret person med en voksenpædagogisk tilgang til mødet med ledige. "

I juni 2020 blev der indgået en politisk aftale, dels om styrket opkvalificering og dels om ekstraordinært løft af ledige. Flere af initiativerne er af midlertidig karakter og skal benyttes her-og-nu i den særlige situation, som arbejdsmarkedet står i efter COVID-19-krisen. Det forventes, at regeringen kommer med et udspil i slutningen af 2020 om mere permanente regler for uddannelse og opkvalificering af ledige. Initiativerne sigter mod, at VEU over en bred kam kan sættes i spil.

Uddannelsesforbundet forventer, at VEU-initiativerne betyder en væsentlig forøget aktivitet og nyansættelser på en række af Uddannelsesforbundets uddannelsesområder. HB har besluttet at nedsætte en task force, hvis formål er at sætte fokus på nyansættelserne og styrke forbundets organisering.

Danskuddannelse

Danskuddannelserne er under et tiltagende pres af de tilbagevendende udliciteringsrunder, der fastlægger udbud af danskuddannelser i en stor del af landets enkelte kommuner. Det er en stadig udfordring for skolerne, da konkurrencen bliver hårdere og hårdere – ikke mindst på prisen. Presset betyder, at sprogskolerne over en bred kam forsøger at reducere omkostningerne bl.a. via færre undervisningstimer pr. modul og flere kursister på holdene. I perioden er et meget stort antal medlemmer på området blevet afskediget. Det er et resultat af både den generelle nedgang i kursistanallet, men i den grad også af, at udliciteringsrunderne rammer meget hårdt i hele landet.

Arbejdsvilkårene på sprogcentre er helt uacceptable. Udover en vedvarende usikkerhed i forhold til fortsat ansættelse for medlemmerne forværres arbejdsmiljøet af, at undervisningen i højere og højere grad præges af samlæsning af moduler og uddannelser og må placeres fra morgen til aften og også i weekender. Tilmed udhules lærernes professionelle vilkår for at levere en differentieret kvalitetsundervisning med rimelige holdstørrelser, som lovgivningen faktisk forudsætter.

Uddannelsesforbundets holdning er fortsat, at danskuddannelse ikke alene er et middel til uddannelse af arbejdskraft, men også udvikling af dansksproglige færdigheder for de mennesker, der skal kunne fungere som borgere i det danske samfund. Dette synspunkt understreger Uddannelsesforbundet løbende. Det er bl.a. sket i møder med de politiske ordførere på integrationsområdet og i en tema-serie i Altinget op til folketingsvalget i foråret 2019, hvor forskellige interessenter fik lejlighed til at pege på de væsentligste valgtemaer. Synspunktet blev fremhævet i kronikken i Altinget i marts 2020 "Skal udlændinge tale pæredansk eller pizzadansk?", hvor formanden sammen med Anne Holmen (professor i parallelsproglighed) understregede, at gedigen danskuddannelse udgør en kerneforudsætning for integration både på arbejdsmarkedet og i det øvrige samfundsliv.

På trods af de generelle politiske dagsordener er der stadig enighed blandt arbejdsmarkedets parter om, at det er vigtigt at kunne tilbyde flygtninge og indvandrere danskuddannelse, så de kan blive et aktiv på arbejdsmarkedet, hvor antallet af mennesker i den erhvervsaktive alder er støt dalende. Et eksempel på denne forståelse er aftalen mellem FH, DA og regeringen om at videreføre IGU'en. Et element i aftalen er enigheden om, at sproget kan være en udfordring i forbindelse med IGU-ansættelse såvel på virksomheden som under uddannelsen. Parterne opfordrer derfor til, at det i forbindelse med etableringen af IGU-forløb skal overvejes, hvordan kombinationen af praktik, uddannelse og danskundervisning mest hensigtsmæssigt kan tilrettelægges. Uddannelsesforbundet har bl.a. i FH bakket op om, at IGU-ordningen videreføres, og arbejdet for at få danskuddannelsernes rolle understreget i lovgivningen.

Med regeringsskiftet i juni 2019 blev diskursen ift. integrationspolitikken ændret en smule. I forståelsespapiret mellem regeringen og dens støttepartier fremgik det fx, at "danske sproglige kompetencer var vigtige, og at prisen på danskuddannelse i relation til beskæftigelse skal sættes ned til et rimeligt niveau...".

I juni 2020 præsenterede Udlændinge- og Integrationsministeriet en omfattende evaluering af danskuddannelserne. Evalueringen viser bl.a., at den øgede konkurrenceudsættelse har medført et pres på undervisningens kvalitet, og gentagne udbudsrunder, hvor prisen vægter over kvaliteten hos prisbevidste kommuner, har presset priserne ned på et niveau, hvor det kan være svært at levere kvalitetsundervisning. Evalueringen viser tendenser til større hold, færre undervisningslektioner og samlæsninger af uddannelser med meget forskellige niveauer – tendenser der forringer undervisningstilbuddet for den enkelte. Vi arbejder for, at evalueringen medtænkes i den integrationspakke, som regeringen regner med at præsentere i løbet af efteråret.

12.000 kr. for danskuddannelse for S-kursister

Fra 1. juli 2018 er der blevet indført et deltagergebyr på samlet 12.000 kr. for en danskuddannelse til såkaldte S-kursister (selvforsørgerkursister dvs. udenlandske arbejdstagere, studerende m.v.) – tidligere var danskuddannelsen gratis. Uddannelsesforbundet kæmpede en hård kamp for at forhindre dette, bl.a. via en massiv presseindsats, høringssvar, foretræde for Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg og en rundspørge gennemført af lærerne på 11 sprogcentre, hvor godt 1.300 selvbetalende kursister svarede. Undersøgelsen viste, at godt 80 % af kursisterne planlagde at blive i Danmark, men blot omkring 30 % forventede at deltage i danskuddannelse, hvis der indførtes deltagerbetaling. Derudover viste rundspørgen, at ca. 33 % har børn under 16 år, hvorfor det er vigtigt, at de som forældre kan støtte og hjælpe i forbindelse med skolearbejde. Sidenhen viste opgørelser, at deltagelsen i danskundervisningen faldt med 70 %.

I forhold til det politiske arbejde for at få fjernet deltagerbetalingen fremhævede formanden over for Udlændinge- og Integrationsudvalget og integrationsordførerne, at vi ikke behøver at gentage "lektionen fra gæstearbejderne fra 1970'erne". Samtidigt påpegede hun, at der i gruppen af udenlandske arbejdstagere forekommer en stor del med lavt betalte job, eksempelvis i landbruget, gartnerier og på hoteller. Den aftalte deltagerbetaling vil derfor med garanti afholde mange fra at tilmelde sig danskuddannelserne og samtidigt blokere for andre efterfølgende relevante VEU-forløb.

Der var en vis lydhørhed overfor argumenterne, da der generelt er bred enighed om, at en kerneforudsætning for god integration på arbejdsmarkedet er at kunne forstå og tale dansk, fx at kunne læse og forstå hygiejneregler og sikkerhedsmanualer. Mestrer man ikke det danske sprog, kan man heller ikke læse sikkerhedsmanualer, og opgørelser fra Arbejdstilsynet viser, at udlændinge er udsat for 60 % flere arbejdsulykker end danskere.

Samtidig med indførelsen af deltagerbetalingen blev antallet af deltagere på FVU-start (for fremmedsprogede) i perioden mere end fordoblet, da flere sprogskoler begyndte at udbyde danskundervisning nu i regi af FVU-start, som er et gratis tilbud. Men FVU-start har et andet sigte og niveau end egentlig danskuddannelse. FVU-start fordrer et grundlæggende dansk sprog. Uddannelsesforbundet rejste derfor problemstillingen over for både VEU-rådet og Undervisningsministeriet, fordi vi var bekymrede over et misbrug af FVU-systemet og for et utilstrækkeligt danskuddannelsesstilbud til borgerne. Vi frygter bl.a., at udfaldet kan blive en uhenigtsmæssig opstramning af FVU'en generelt, hvilket kan ramme fx de kortuddannede, der er udfordret på deres basale færdigheder i at læse og skrive dansk. Undervisningsministeriet har siden udsendt et såkaldt hyrdebrev med understregning af formålet med FVU-start og har derudover gennemført en række uanmeldte tilsyn samt ændret bekendtgørelsen for FVU.

Uddannelsesforbundet følger udviklingen af FVU'en på sprogskolerne tæt.

Flere sprogcentre og andre virksomheder har arbejdet på at udvikle nye tilbud om undervisning i dansk, som ligger udenfor danskuddannelseslovgivningen. Det sker som nævnt bl.a. gennem tilbud om FVU, men også med kursustilbud med fuld selvbetaling fra enten deltagere eller virksomheder. Uddannelsesforbundet er opmærksom på, at der her kan opstå et nyt undervisningsområde uden overenskomster, hvor lærere ansættes på individuelle kontrakter. Uddannelsesforbundet arbejder for at sikre overenskomstdækningen af også disse virksomheders undervisningstilbud.

Den brede enighed om, at en kerneforudsætning for god integration på arbejdsmarkedet er at kunne forstå og tale dansk, kom ligeledes til udtryk ved udarbejdelsen af FH's integrationspolitik i 2019. I dette arbejde har Uddannelsesforbundet medvirket stærkt til at synliggøre nødvendigheden af at afskaffe det indførte deltagergebyr for S-kursister, således er det blevet prioriteret i FH's politik og integrationsindsats.

Uddannelsesforbundet offentliggjorde i forbindelse med forhandlingerne af finansloven for 2020 en undersøgelse, som viste et markant fald på ca. 70 % i deltagerantallet på danskuddannelsen, efter at gebyret blev indført. Undersøgelsen og det fortsatte fokus på deltagerbetalingens afledte effekter ift. arbejdsmarkedet og integrationen resulterede i, at deltagerbetalingen blev et af de krav, som Radikale Venstre stillede til finanslovsaftalen for 2020. Det medførte, at regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet blev enige om at afskaffe deltagerbetaling for deltagelse i danskuddannelse for S-kursisterne med virkning fra 1. juli 2020.

Samtidigt blev det eksisterende depositum for deltagelse i danskundervisning fastholdt og forhøjet fra 1.250 kroner pr. modul til 2.000 kroner. Reglerne om tilbagebetaling af depositum blev skærpet, så hvis en deltager er afskåret fra at deltage i uddannelses tilbuddet, er fravær ikke ensbetydende med udvidelse af uddannelsesperioden, og overskrides de fastsatte frister for gennemførelse af et DU-modul fortabes hele depositummet.

Uddannelsesforbundet forsøgte i forlængelse af finanslovsaftalen at få fremrykket fjernelse af gebyret først til januar og siden april. Bekymringen var, at de udenlandske borgere (selvfølgelig) ville vente med at tilmelde sig danskuddannelse til uddannelsen blev gratis. Dermed ville der ske et yderligere fald i aktiviteten på sprogcentre.

Samtidigt blev der arbejdet på, at det forhøjede depositum og de skærpede regler blev modificeret. Vi påpegede både over for integrationsordførere og i hørings svar, at fradrag i depositum begrundet i fravær fordrer, at vi er i stand til at registrere fravær betydeligt mere korrekt, end det sker aktuelt. Hidtil er alt blevet registreret som fravær – uanset om det skyldes sygdom, møder med sagsbehandlere, jobaktivering (hvor kommunerne har glemt at afmelde kursister) eller ubegrundet fravær. Der er et stort behov for en ensartet og fair fraværregistrering, såfremt man ønsker at sanktionere fravær.

Derudover gjorde vi opmærksom på, at det er tvivlsomt, hvorvidt fradrag i et (forhøjet) depositum kan have den store virkning på fremmøde og gennemførelshastighed. Det kan være svært at have 100 % fremmøde, når studier/arbejde skal passes sideløbende; mange kursusedtagere har arbejde, der er karakteriseret ved forskudte og/eller skiftende arbejdstider, (uvarslet) overarbejde, tilkaldvagar mv. eller studier med spidsbelastning og eksaminer.

Uddannelsesforbundet har – sideløbende med arbejdet med at sikre kvaliteten i danskuddannelserne, i stigende omfang rettet sin indsats mod vilkår og rammer for både at drive og at deltage i danskuddannelse.

Udlicitering

Som nævnt er kvaliteten i danskuddannelsen presset af ikke mindst udlicitering. Det har ført til en nedadgående prisspiral de seneste 10 år. Oveni kommer, at flere af de helt store kommuner nu er begyndt at fravælge at bruge loven om virksomhedsoverdragelse, når de sætter danskuddannelsen i udbud. Det betyder, at en udbyder kan give et tilbud (ud fra nye, uerfarne og dermed billigere lærere), hvor de erfarne lærerkræfter er valgt fra, og derfor ikke skal "overdrages" med deres anciennitet og viden. Uddannelsesforbundet arbejder for at bremse denne negative udvikling, hvor kommunerne kun går efter det billigste bud, når de skal vælge udbyder af danskuddannelsen.

Forbundet har oplistet nogle parametre, der er afgørende for kvaliteten, og som vi opfordrer kommunerne til at indtænke, når de gennemfører udbud.

Vi har derudover fortsat arbejdet på at få en fast takst på finansloven for danskuddannelserne – som andre uddannelser i Danmark – så kursisterne kan forvente samme kvalitet og samme niveau i hele landet og ikke være afhængig af, hvilken kommune de bor i.

Forbundets medier og pressearbejde

Efter en medlemsundersøgelse om forbundets medier i foråret 2019 og efterfølgende HB-behandling er der ændret i udgivelsen af Uddannelsesbladet. Fra 2020 udkommer Uddannelsesbladet fire gange årligt i en papirudgave i stedet for syv gange. Samtidig med at antallet af trykte blade reduceres, er der blevet bygget et digitalt blad-site, Uddannelsesbladet.dk, som både bringer indholdet fra de trykte blade samt aktuelle historier mellem bladudgivelserne. Uddannelsesbladet.dk stod klart netop som coronakrisen ramte Danmark. Det digitale blad gjorde det nemt at offentliggøre og dele artikler med fx gode råd, beretninger fra hjemmearbejdsdagen og genåbningerne af skolerne til medlemmerne. I løbet af de første to måneder har flere end 7.600 unikke brugere læst på Uddannelsesbladet.dk.

Uddannelsesbladet.dk giver mulighed for, at medlemmerne filtrerer artikler efter ansættelsesområde, og dermed får de mest relevante artikler for netop deres ansættelsesområde. Også i nyhedsbrevet Medlemsposten arbejdes der fra 2020 videre med at styrke segmenteringen af indholdet til de forskellige ansættelsesområder, så medlemmerne modtager de historier, der er mest relevante for deres skoleform og situation. Ændringerne er foretaget på baggrund af resultanterne af medlemsundersøgelsen. Her fremgik det, at omkring 75 % af dem, der deltog i undersøgelsen, ønskede flere digitale artikler. Undersøgelsesresultaterne pegede også på, at medlemmerne i høj grad ønsker at læse om deres eget ansættelsesområde.

I 2019 har der i særlig grad været arbejdet med presseaktiviteter for FGU, hvor forbundet arbejdede på at få skabt bedst mulige rammer for uddannelsen inden FGU-start i august 2019, og desuden for dansk som andet sprog, hvor der fx blev lagt en presseplan for at få sat deltagergebyret på dansk som andetsprog på mediernes dagsorden. Det var et arbejde, som strakte sig over det meste af året frem mod finansloven for 2020, som resulterede i, at gebyret igen er blevet fjernet fra 1. juli 2020. Her var forbundet blandt andet i TV2, Altinget, Information og en række lokale medier med synspunkter om og dokumentation for, at deltagergebyret ødelagde sprogskolernes økonomi og kursisternes mulighed for at deltage.

Kurser og konferencer for medlemmer og interessenter

Uddannelsesforbundet gennemfører kurser og fyraftensmøder mv., hvor medlemmerne har mulighed for kompetenceudvikling. Siden den 1. marts 2019 og frem til udgangen af maj 2020 er der blevet gennemført 27 sådanne arrangementer med 669 deltagere. Coronakrisen indebar, at flere arrangementer måtte aflyses eller udskydes. Vores tilbagevendende konference "Unge på kanten" blev først udskudt og gennemført den 7. – 8. september.

Desuden gennemføres høringer/konferencer for interessenter, som fx den ovenfor nævnte om VUC.

Persondatabeskyttelse

Med en databeskyttelsesforordning fra EU og en ny dansk databeskyttelseslov kom der fra 2018 ekstra fokus på, at personoplysninger skal beskyttes bedst muligt. Det gælder ikke mindst oplysninger om fagforeningsmedlemskab, som på tværs af EU-landene regnes for en følsom personoplysning, der kræver de strengeste foranstaltninger.

For Uddannelsesforbundet har de nye regler betydet en stor arbejdsindsats på flere områder.

I sekretariatet er arbejds gange, som involverer personoplysninger, blevet gennemgået og dokumenteret, og der er indgået databehandlaftaler med vore forskellige leverandører. Der er endvidere udarbejdet information til medlemmerne om, hvordan deres oplysninger behandles.

Der har været en særlig udfordring på erhvervsskoleområdet i forhold til de medlemmer, der betaler kontingent via løntræk. De nye regler har betydet, at forbundet har brug for et konkret samtykke fra det enkelte medlem for at trække kontingent på denne måde. Der har derfor været arbejdet målrettet på at indhente de nødvendige samtykker. Fra starten af juni 2020 har mere end 3.000 medlemmer på erhvervsskoleområdet givet samtykke til løntræk.

Da de nye regler trådte i kraft i maj 2018, havde Datatilsynet endnu ikke udarbejdet nogen vejledning, der tog højde for de nye reglers betydning for fagforeningers og tillidsrepræsentanternes daglige arbejde. Uddannelsesforbundet var repræsenteret i høringsprocessen via vores daværende hovedorganisation FTF. Efter flere høringsrunder blev den færdige vejledning udsendt sidst i november 2018.

I Datatilsynets vejledning fremgår det, at der i fagforeninger kan gælde forskellige regler for dataansvar for tillidsrepræsentanterne: Enten at fagforeningen er ansvarlig for TR'ernes overholdelse af reglerne, eller at TR'erne selv står til ansvar over for myndighederne. I Uddannelsesforbundet blev den problemstilling behandlet i hovedbestyrelsen, som i første omgang besluttede, at forbundet er dataansvarlig på sektionsområdet.

Da foreningerne på erhvervsskoleområdet har en mere selvstændig position i forbundet, blev foreningsformændene inddraget i processen. På et møde for foreningsformændene i Vejle i august 2019 var den udtalte tilbagemelding, at også foreningerne ønskede dataansvaret placeret i forbundet. Dette ønske imødekom hovedbestyrelsen umiddelbart efter, så forbundet dermed er dataansvarlig for samtlige tillidsrepræsentanter.

Med forbundets dataansvar følger blandt andet forpligtelsen til at instruere tillidsrepræsentanterne, i hvilke personoplysninger de må behandle og hvordan. Derfor har forbundet udarbejdet og udsendt en skriftlig instruks til tillidsrepræsentanterne. Instruks og tilhørende skabeloner er ligeledes gjort tilgængelige elektronisk i TR-håndbogen på hjemmesiden. Forbundet er derudover forpligtet til at kontrollere, at instrukserne overholdes og i yderste konsekvens indføre sanktioner ved gentagne/grove overtrædelser af databeskyttelsesreglerne.

Sekretariatet har af flere omgange holdt kurser for tillidsrepræsentanterne. Dels i februar 2018 før forordningen trådte i kraft og senere på temakurset i 2019. I første halvår 2020 har der været holdt kurser for hhv. VUC- og EUD-området. Kursusrækken fortsætter fremadrettet på forbundets øvrige områder.

Forbundet har sideløbende ydet ad hoc-rådgivning til tillidsrepræsentanter, både i forhold til generelle retningslinjer og i forhold til konkrete tvivlsspørgsmål.

Som følge af databeskyttelsesreglerne er forbundet forpligtet til at registrere alle hændelige og forsætlige brud på persondatasikkerheden. De alvorligste tilfælde skal desuden indberettes til Datatilsynet. Fra 1. juni 2020 har forbundet registreret fem databrud, hvoraf de to er indberettet til Datatilsynet. Der er i alle tilfælde tale om hændelige uheld, hvor en mail har været sendt til den forkerte modtager, eller hvor modtagerne af en fælles mail ikke er blevet skjult for hinanden.

Som udgangspunkt udtaler Datatilsynet kritik af alle databrud. Det er pr. starten af juni 2020 ikke sket i forbundets tilfælde, men det kan skyldes lang sagsbehandlingstid i Datatilsynet.

Sektionen for vejledere og konsulenter på det offentlige beskæftigelsesområde

I 2017 besluttede HB, at hvis en sektion over en periode på 2 år har under 300 medlemmer, så skal HB vurdere, hvorvidt der skal tages initiativ til nedlæggelse og overførsel af sektionen til en anden sektion, eller om der skal tages andre initiativer, og dengang blev vejledersektionen, som havde godt og vel 100 medlemmer, orienteret herom. I 2019, hvor sektionens medlemstal stadig var godt og vel 100 medlemmer, behandlede HB således igen emnet og gennemførte en høring af sektionen. HB vurderede, at hvis sektionen ikke skulle fortsætte som sektion, skulle der stilles nogle rammer til rådighed vedr. deres arbejdsområde, fx en landsklub eller en faglig sammenslutning.

HB besluttede desuden, at sektionsformandens frikøb skulle ophøre uafhængigt af, hvilke rammer HB besluttede på baggrund af høring af sektionen.

Sektionen ønskede at fortsætte som selvstændig sektion, og sektionens næstformand deltog i et HB-møde med henblik på en drøftelse af, hvordan HB kunne understøtte sektionens arbejde med at få flere medlemmer.

Sektionsnæstformanden oplyste, at der er medlemspotentiale (specielt blandt læreruddannede, som fejlagtigt er ansat på HK-vilkår på jobcentrene), og han efterspurgte ideer og hjælp. HB gav en række ideer, og det blev aftalt, at sektionsbestyrelsen skulle udarbejde adresselister, plakater og flyers (med fx invitation til møde og fx følgende udsagn – ring til os, hvis du er læreruddannet), som skulle medbringes til TR-temakurset, og de forskellige HB-medlemmer ville så stille sig til rådighed mht. at uddele og ophænge på relevante jobcentre. Bestyrelsen skulle dog undersøge, om/hvor man må ophænge plakater i jobcentrene. TR-temakurser blev dernæst aflyst på grund af Corona-restriktioner.

I april 2020 besluttede HB, at sektionen ved dens GF i 2023 skal have mindst 120 medlemmer, (og hvis ikke dette realiseres, nedlægges sektionen automatisk), og imellem 2023 og 2026 skal medlemstallet dernæst være steget med 30 %.

Organisatorisk styrkelse af forbundet

Medlemsudviklingen

Medlemstallet har siden 2017 været faldende. I perioden 1. maj 2019 er medlemstallet reduceret fra 10.122 til 1. august 2020 at være 9.498. I sidstnævnte periode skyldes faldet især dels afskædeligelser ved Dansk som 2. sprog og dels reduceret organisationsprocent på erhvervsskoleområdet.

På FGU er der sket en vis øgning i medlemstal og organisationsprocent.

På hvert HB-møde forelægges HB medlemsudviklingen. Dvs. samlet medlemstal og indgående og udgående medlemstal for den enkelte sektion og den enkelte forening. Nogle gange om året forelægges HB materiale for medlemsudviklingen, hvor både medlemstal og tal for potentialet og dermed organisationsprocenter oplyses og helt ned på den enkelte arbejdsplads, og desuden ses tallene i forhold til tidligere, hvor der gås nogle år tilbage.

Indsatser

I perioden siden repræsentantskabsmødet i 2019 har fokus på organisering resulteret i dels gennemgang og udvikling af organiseringsrelevant materiale på hjemmesiden, forbedring af kommunikation til medlemmerne, fx i velkomstbreve og fortsat udvikling af organiseringsrelevante pjecer, foldere og plakater mv. og udsendelse af materialet samt rutiner til at sikre, at organiseringsmateriale medbringes ved alle forbundets større møder, konferencer, kurser og besøg.

Bogen "Deltagereffekten" er blevet udsendt til alle sektionsbestyrelsesmedlemmer og alle foreningsformænd som inspiration til det lokale organiseringsarbejde. Baggrunden er bl.a., at bogen understreger og med en række historier og værktøjer inspirerer til en indsats på linje med HB's gentagne konstatering, at det som gør en forskel, er aktive TR'ere, face-to-face-kontakt, inddragelse af alle tillidsvalgte (ikke kun foreningsformanden/TR'en) og andre medlemmer i organiseringsprocessen og fokus på dagligdags problemer og det at være en del af fællesskabet.

I FGU's overgangs- og opstartsperiode har der været særligt fokus på denne medlemsgruppe mht. fastholdelse og hvervning af potentielle medlemmer. Særligt materiale er blevet udviklet, og der har været gennemført besøg af både formanden og sektionsformanden.

Uddannelsesforbundet har også haft fokus på gruppen af merkantile medlemmer – opfølgning på foreningsdannelsen, fastholdelse af medlemmer og opfølgning på eventuelle særlige problemer og behov.

HB har gentagne gange drøftet særligt organiseringen på foreningsområdet. HB-medlemmerne har stillet sig til rådighed med henblik på besøg hos/møde med medlemmerne på de enkelte skoler. Den 3. august besøgte Lotte Klein TEC, hvor det i fællesskab mellem Uddannelsesforbundet, TEC og GL blev fejret med en gratis frokost, at frokostpausen fra den 1. august betales af skolen.

HB's fokus på organisering betyder bl.a., at HB har besluttet, at emnet for kongressens workshops er mobilisering – organisering, hvervning, fastholdelse og lokalt engagement.

I perioden er der blevet arbejdet for indgåelse af grænseaftaler med organisationer for medlemmer for faglærte. Det er dog kun lykkedes at indgå aftale med Blik- og Rørarbejderforbundet. Desuden er der i TR-posten, på møder osv. blevet sat spot på Uddannelsesforbundets grænseaftale med Danmarks Lærerforening. Specielt er denne grænseaftale relevant i forhold til 10. klasse, hvor en række potentielle medlemmer er fejlorganiserede.

Hvis man er ansat på en af Uddannelsesforbundets overenskomster/aftaler, så må de organisationer, som vi har grænseaftaler med, ikke optage vedkommende, og Uddannelsesforbundet kan forlange, at det andet forbund melder vedkommende ud.

I foråret 2020 nedsatte HB en "taskforce". Baggrunden var at udnytte dels det gode afsæt for organisering på baggrund af, at Coronakrisen havde vist, at man for sit kontingent også får en organisation, som varetager medlemmernes interesse i relation til den professionelle rolle samt vedr. medlemmernes arbejds- og sundhedsvilkår. Og dels den forventede og meget snarlige øgning af voksen-/efteruddannelsesaktiviteten på en række af Uddannelsesforbundets skoleområder – VUC, AMU og folkeoplysning. Det forventes, at der i Folketinget vil være støtte til øget uddannelsesindsats på grund af en stigende arbejdsløshed med baggrund i Corona.

I 2020 har HB vedtaget en "Kernefortælling" om/for Uddannelsesforbundet. Kernefortællingen er udviklet med det formål på en enkel og kortfattet måde at vise, hvorfor Uddannelsesforbundet er sat i verden, og hvorfor medlemmer og potentielle medlemmer skal vælge medlemskab af Uddannelsesforbundet frem ikke-medlemsskab. Potentielle medlemmer skal kunne identificere sig med Uddannelsesforbundet – et fællesskab, man kan se sig selv i.

Kernefortællingen er udarbejdet efter samtaler med medlemmer og potentielle medlemmer på Uddannelsesforbundets områder.

Opfølgning på OK18

Hovedbestyrelsen har i perioden fulgt implementeringen af OK18 resultaterne, særligt:

- Udmøntningen af lønresultaterne
- Implementeringen af de begrænsede forbedringer i arbejdstidsreglerne (tillidsrepræsentantens mulighed for indflydelse på opgaveoversigten og parternes rejsehold)
- Problemerne omkring betalt spisepause
- Etablering, arbejde og resultat fra Lærerkommissionen
- Periodeforhandling om arbejdstid på de kommunale underviserområder
- Periodeprojektet om erhvervsskolerne.

Her omtales dele af opfølgningen:

Betalt spisepause

Desværre viste der sig efter indgåelse af OK18 en fortolkningstvist ift. den del af aftalen, som skulle give fremtidig sikkerhed for, at spisepausen var betalt for alle. Dette på trods af, at Uddannelsesforbundet i forløbet var forsikret om, at alle vores områder i staten var omfattet.

Ledelserne på TEC, Roskilde Tekniske Skole og AMU Vest valgte at fortolke en formulering i aftalen sådan, at de ikke var omfattet, fordi de selv forinden ensidigt havde afskaffet den betalte spisepause. Desværre valgte arbejdsgiverne i Moderniseringstyrelsen ikke at stå ved aftalen og rettede disse institutioner. Dermed blev tillidsrepræsentanter og medlemmer på de tre skoler bragt i en helt urimelig situation. Forsøg på lokale løsninger blev afvist af ledelserne.

Vores forhandlingsorganisation CFU indbragte derfor sagen som faglig voldgift. Tidsforløbet for en afklaring blev derefter urimeligt langvarigt på trods af rykkere fra Uddannelsesforbundets side. Først i november 2019 – og efter regeringsskiftet – var det muligt for CFU at nå en afslutning på sagen med et forlig med arbejdsgiverne.

Forliget betød, at lærerne på TEC, Roskilde Tekniske Skole og AMU Vest fik ubetinget ret til betalt spisepause, men først med virkning fra 1. august 2020.

Uddannelsesforbundet var ærgerlig over, at disse institutioner med forliget først blev forpligtede til, at spisepausen skulle tælle som arbejdstid for medlemmerne fremadrettet. Forbundet opfordrede skoleledelserne til at kompensere lærerne med tilbagevirkende kraft, da der uden ledelsernes fortolkning ikke havde været en sag. Men det skete ikke.

I forløbet deltog Uddannelsesforbundet i en række medlemsmøder og forsøgte gennem kontakt til ledelserne at få etableret lokalt aftalte løsninger.

Forlig om brud på SU-regler

I samme forlig indgik en anden sag, hvor det blev slået fast, at medarbejderne skal inddrages ved store ændringer på en institution.

Ledelsen på Erhvervsskolen Nordsjælland inddrog ikke medarbejderrepræsentanterne i SU i en sag om lukning af en uddannelse, hvor lærere blev fyret. Samarbejdsnævnet havde udtalt kritik af ledelsen. Kritikken står tydeligt ved magt efter et forlig mellem de faglige organisationer i CFU og arbejdsgiverne i Medarbejder- og Kompetencestyrelsen.

Uddannelsesforbundet understregede efter forliget, at det er uacceptabelt, at ledelser kan ignorere de bestemmelser for SU, som parterne har aftalt og bemærkede, at det havde de centrale arbejdsgivere nu heldigvis med forliget erkendt. Uddannelsesforbundet understregede, at et forløb som dette var under al kritik og en grund til at følge tæt op på, at SU-regler overholdes, og at eventuelle brud hurtigt afklares og sanktioneres.

Lærerkommissionen og arbejdstid

Lærerkommissionen blev nedsat i forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2018, da parterne ikke kunne blive enige om en ny arbejdstidsaftale. Lærerkommissionens arbejde begrænsede sig til det kommunale lærerområde, og kommissionen har derfor undersøgt de kommunale skoleformer: folkeskolen, ungdomsskoler og sprogskoler.

Kommissionens opgave var ikke at "aflevere" en ny arbejdstidsaftale til lærerne, men derimod at afdække udfordringer og muligheder samt fremlægge anbefalinger indenfor tre temaer:

- Arbejdsmiljø
- Samarbejde (professionel kapital)
- Kvalitet i undervisningen.

Arbejdet skulle danne baggrund for, at parterne på det kommunale område på ny kunne optage forhandlinger om en arbejdstidsaftale.

Ved OK18 er aftalt, at hvis kommunerne efterfølgende indgik en overenskomst på baggrund af anbefalingerne fra kommissionen, vil udgangspunktet på det statslige område være forhandlingsresultatet på det kommunale område. Den statslige aftale skulle dog kunne rumme særlige forhold på de forskellige skoleformer.

Uddannelsesforbundet bidrog med data til kommissionens arbejde på møder mellem Uddannelsesforbundets formand og kommissionsformanden, Per B. Christensen og Lars Hjortnæs, som er dommer i højesteret, tilknyttet Forligsinstitutionen og var medlem af Lærerkommissionen.

Siden kommissionens nedsættelse har der været afholdt månedlige sekretariatsmøder, hvor Uddannelsesforbundet har deltaget.

Desuden bistod Uddannelsesforbundet Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, VIVE ift. deres undersøgelser for Lærerkommissionen om undervisningen i ungdomsskolen og på de kommunale sprogcentre.

Uddannelsesforbundet udarbejdede selv til kommissionen en skematisk gennemgang af arbejdstidsaftaler – historisk set – på sprogcenter- og ungdomsskoleområderne.

Endvidere gav tillidsrepræsentanterne på alle 20 kommunale sprogcentre oplysninger og data til Uddannelsesforbundets undersøgelse af arbejdstid på de kommunale sprogcentre. Det var særligt vigtigt for Uddannelsesforbundet at sikre synligheden af sprogcentrene, da skoleformen ofte ikke er så forvaltningsmæssig tydelig i kommunerne som de øvrige skoleformer.

På foranledning af Uddannelsesforbundet besøgte kommissionsformanden flere ungdomsskoler og havde drøftelser med lærere, tillidsrepræsentanter og ledere. Ligesom der var drøftelser med grupper af tillidsrepræsentanter.

Afslutningsvis afleverede Uddannelsesforbundet et samlet vurderingspapir til Lærerkommissionen.

Kommissionen præsenterede sine anbefalinger for KL, de kommunale organisationer i LC samt øvrige interessenter på et møde den 16. december 2019.

Uddannelsesforbundet tog godt imod den meget omfattende dokumentation af vores områder og fandt, at de samme problemstillinger var at finde på forbundets statslige områder.

Uddannelsesforbundet og Danmarks Lærerforening var kritisk overfor Lærerkommissionens anbefalinger. Uddannelsesforbundets formand fandt, at "diagnosen var rigtig, men var meget tvivlende ift. medicinen". Derimod så organisationerne i LC et forhandlingsudgangspunkt i de fem punkter, som ifølge Lærerkommissionen skulle adresseres i en ny arbejdstidsaftale:

- Sammenhængen mellem tid og opgaver, herunder mulighederne for forberedelse, teamsamarbejde og faglig udvikling
- En større indsigt for lærerne i skolens planlægningsgrundlag
- En hensigtsmæssig og gennemskuelig opgavetildeling for den enkelte lærer
- Balance mellem hensynet til fleksibilitet for den enkelte lærer og hensynet til det kollegiale samarbejde på skolen
- Balancen mellem centrale regler og lokale løsninger, der tager hensyn til lokale ideer og behov.

Uddannelsesforbundet hæftede sig endvidere ved følgende udsagn fra Lærerkommissionen:

- Forberedelse er en kerneopgave
- Opgaveoversigten skal sikre en rimelig balance mellem opgaverne
- Balance mellem individuel og fælles forberedelse
- Egnede faciliteter til forberedelse
- Ledelsens ansvar at sætte retning og at sikre lærerne et egentlig professionelt råderum.
- Særlige pointer for sprogcentrene og ungdomsskolen.

Periodeforhandling om arbejdstid

Efter Lærerkommissionens afrapportering afholdt Lærernes Centralorganisation og Kommunernes Landsforening møder på politisk niveau, hvor LC's formand, Anders Bondo Christensen, KL's formand, Jacob Bundsgaard og KL's forhandler Michael Ziegler drøftede igangsættelse af arbejdstidsforhandlinger og temaerne herfor. I månederne marts, april, maj og august blev gennemført intense forhandlinger – politisk og teknisk/sekretariatsmæssigt.

Den 11. august kunne parterne fremlægge en aftale for undervisere i kommunerne, som omfatter lærere i ungdomsskoler, på de kommunale sprogcentre og i folkeskolen.

I forhandlingerne var udgangspunktet Lærerkommissionens dokumenterede problemer ift. at lykkes med professionelt lærerarbejde på det kommunale område med Lov 409 som grundlag.

Der blev fra LC forhandlet med et mål om, at tillidsrepræsentanterne skal placeres centralt ift. indflydelse på beslutningsprocesser om arbejdstid i kommuner og på skoler, at der skal være information og transparens om kommunernes mål med lærerarbejdet og de ressourcer, der stilles til rådighed hertil. Og tydelighed med såvel indhold som planlægning af lærerarbejdet. Målet er i lærerarbejdstidsaftale at flytte Lov 409s fokus på ledelse ift. den enkelte lærer til et kollektivt fokus på en ledelse ift. lærernes tillidsvalgte samt at aftale forpligtelser og procedurer, som kan understøtte dette. I forhandlingerne er dette kaldt "samarbejdssporet".

Desuden skulle regler omkring lærernes forberedelsestid, opgavetildeling, planlægning, opgørelse af arbejdstid mv. skærpes og tydeliggøres, og hele aftalen skulle kunne gøres til genstand for fagretslig behandling, hvis reglerne brydes.

Uddannelsesforbundets hovedbestyrelse blev på en række ordinære og ekstraordinære møder fra marts til august måned orienteret om forhandlingsforløb og forhandlingsindhold.

Periodeforhandlingerne omfattede som nævnt ud over folkeskolen også Uddannelsesforbundets kommunale områder: Ungdomsskoler og de kommunale sprogcentre. For Uddannelsesforbundet var det yderligere et særligt pejlemærke, at der med de statslige arbejdsgivere i MEDST ved OK18 er aftalt, at et evt. resultat af de kommunale periodeforhandlinger er udgangspunkt for forhandlingerne om arbejdstid i 2021.

Arbejdstidsaftalen blev som nævnt indgået den 11. august 2020. Hovedpunkterne i aftalen var:

Der er tale om en aftale mellem de to parter KL og LC, som skal efterleves. Hvis ikke bestemmelserne bliver overholdt kan forholdet behandles i det fagretslige system.

Aftalte reguleringer af arbejdstid:

- Årsnorm er på 1.924 timer
- Arbejdstid er mellem 7.30 og 17.00 på hverdage – så vidt muligt samlet
- En arbejdsdag er minimum 4 timer
- Hensyn tages ved skævvæbning og morgentimer efter aftentimer
- 4 ugers varsling af ændringer udover 7.30 til 16.30.

- Opgaveoversigt skal udleveres til læreren senest 5 uger før normperioden
- Den skal indeholde undervisningstimetallet + tidsestimater på:
  - Individuel forberedelse
  - Opgaver, som planlægges senere på året
  - Opgaver på mindst 60 timer – opgaver under 60 timer skal også oplyses
- Detaljeringsgraden skal gøre det muligt at vurdere om opgavemængden er passende
- Der skal ske drøftelse mellem leder og lærer forinden udlevering af oversigten
- Formålet er en sammenhæng mellem tid og opgaver og mellem undervisning og forberedelse.

- Sammenhængende forberedelse og ikke forberedelse i elevpauser
- Hvis forberedelsen reduceres kan læreren få den skemalagt, så den kun akut kan ændres
- Ledelsen er forpligtet til at forberedelse ikke nedprioriteres.

- Større ændringer i normperioden med konsekvens for lærerens samlede opgaver skal:
  - Løses ved omfordeling af opgaver, ned- og bortprioritering eller som overtid
  - Tage hensyn til forholdet mellem undervisning og forberedelse
  - Meddeles skriftligt med orientering om konsekvens
- TR inddrages ved uenighed.

- Ret til nedsættelse af arbejdstiden fra 60 år med fuld pensionsindbetaling.

- Opgørelse af arbejdstid håndterer selvtilrettelagt arbejde (fx forberedelse derhjemme)
- Der sendes et klart signal om at læreren kan selvtilrettelægge
- Læreren skal have en opgørelse hver 3 måned af præsteret arbejdstid
- Krav til opgørelse af arbejdstid (overtid?) er detaljerede og præcise.

- Der kan indgås lokalaftaler, som fraviger eller supplerer
- Eksisterende lokalaftaler kan videreføres.

- Udbetaling af overtid skal ske ved førstkommende månedsløn
- Godtgørelse ved ulempe mv. som nu.

Formaliseret samarbejde:

Aftalen indeholder desuden procedurer for et formaliseret samarbejde mellem TR og kommune og TR og ledelse. Procedurerne skal overholdes, fordi de er overenskomstbestemmelser:

- Møde med TR, ledelse og kommune om mål, forventninger og ressourcer til skolen:
  - Kommunen skal redegøre skriftligt overfor TR og skoleledelse.
- TR og skoleledelse drøfter den skriftlige årlige skoleplan:
  - Individuel forberedelse
  - Gennemsnitlige undervisningstimer
  - Prioriterede opgaver og deres betydning for lærernes øvrige opgaver
  - Opgavefordeling, principper for tilstedeværelse, mødeaktiviteter
  - Antal lærere.
- Skoleplanen forelægges den samlede lærergruppe som en høring og kvalificeret drøftelse.
- Fælles viden og erfaringer med lærernes arbejdstid opsamles og indgår i samarbejds møde mellem TR, ledelse og kommune.
- Tydeliggørelse af, at TR skal have den nødvendige tid til TR-arbejdet.

Ved hovedbestyrelsens behandling vurderede et lille flertal af medlemmerne, at de ville anbefale et nej (7 medlemmer). Et mindretal (5 medlemmer og en observatør fra det merkantile område) anbefalede et ja.

Afstemningen blandt Uddannelsesforbundets kommunale medlemmer resulterede i et nej:

35,3 % stemte ja

64,7 % stemte nej

Stemmeprocenten var 61,3%

Afstemningerne på det kommunale område foregår samlet for LC's medlemmer i folkeskolen, ungdomsskolen og på de kommunale sprogcentre. Resultatet var her et ja:

66,6% stemte ja

33,4% stemte nej

Stemmeprocenten var 77,2%

Aftalen blev dermed godkendt samlet og træder i kraft ved næste skoleårs begyndelse.

Periodeprojekt om organisationsaftale på erhvervsskoleområdet

Ved OK18 blev et periodeprojekt om en evt. overgang fra tjenestemandslignende ansættelse til organisationsaftale aftalt. Der har før været drøftelser med arbejdsgiverne om en sådan overgang, uden at det er lykket at nå en aftale.

Uddannelsesforbundets tilgang til en evt. aftale har være ønsket om at løfte lønnen på erhvervsskolerne, få fjernet adgangen til kvotaansættelse, indført en kortere prøvetid og at overenskomstdække pædagogiske konsulentstillinger (ansatte med elevrettede og/eller kollegarettede pædagogiske opgaver i stillingen). Det er i skrivende stund usikkert om det vil være muligt at indgå en aftale om overgang til organisationsaftale ved OK21.

Kvotatimelærercirkulæret på erhvervsskoleområdet

En del af arbejdet for bedre vilkår for kvotaansatte på erhvervsskolerne var en sag Uddannelsesforbundet anlagde i juni 2016. Sagen blev anlagt for et konkret medlem med påstand om, at cirkulæret om kvotaansættelse strider mod lov om tidsbegrænset ansættelse og/eller deltidsloven.

Sagen blev anlagt som en sag ved landsretten med krav til arbejdsgiver om at betale medlemmet forskellen mellem løn, pension mv. i kvotastillingen og den korrekte løn ift. ansættelse i en fast stilling med tilsvarende stillingsindhold.

Desuden var kravet til Undervisningsministeriet/Moderniseringstyrelsen, at de anerkendte, at kvotatimelønscirkulæret strider mod lov om tidsbegrænset ansættelse og/eller deltidsloven.

Medio 2019 udbetalte arbejdsgiveren medlemmets konkrete økonomiske krav og gjorde dermed sagen vanskelig at føre. Det er aftalt med Undervisningsministeriet/Medarbejder- og Kompetencestyrelsen, at der skal findes en principiel løsning, så lønvilkår mv. for de nuværende kvotaansatte rettes op og følger de fastansattes. Der er aftalt møder herom.

Øvrige sager – afskedigelse

Uddannelsesforbundets medlemmer mærker i disse år konsekvenserne af den store turbulens på deres respektive områder. De seneste år har der særligt været en massiv nedgang i aktiviteten på sprogcenterområdet, som derudover er udsat for tilbagevendende udliciteringsrunder, der økonomisk udhuler muligheden for at gennemføre god undervisning af kursisterne med et tilstrækkeligt antal lærerkræfter.

Konsekvenser for medlemmerne har været en konstant usikkerhed ift. deres jobsikkerhed. I bedste fald et perspektiv med ansættelse hos en ny arbejdsgiver, i værste fald et perspektiv med ledighed.

En tilsvarende usikkerhed har der været for medlemmerne på FGU ved overgangen til og i det første år for uddannelsen.

Udviklingen på disse to områder og i en vis grad også forhold på Uddannelsesforbundets øvrige områder betyder et meget højt antal afskedigelsessager i forbundet. Sager, som berører og involverer et stort antal medlemmer og tillidsrepræsentanter.

De to mest berørte områder er som nævnt sprogcentre og FGU. Tallene for sprogcentre ser i 2019 og 2020 sådan ud:

2019: I alt 145 afskedigede på kommunale aftaler og 82 på FOAS (private)

2020: Første halvår: 39 afskedigede på kommunale aftaler og 32 på FOAS (private). I indeværende kongresperiode er tallet pt 600 afskedigede sproglærere på kommunale aftaler og 318 afskedige på FOAS aftalen. Det samlede antal er dermed godt 900 lærere.

På FGU er tallene på uddannelsens første år i alt 194 afskedigede medlemmer.

Øvrige sager – sygdom og arbejdsskade

En følge af den usikkerhed, som følger af turbulensen på uddannelsesområderne, er et meget stort antal syge og også mange langtidssyge medlemmer, som pt. bistås af Uddannelsesforbundets socialrådgivere. Der gives råd og vejledning ift. sygesamtaler, etablering af flexjob og hjælp til aftaler om fratrædelse.

I perioden har Uddannelsesforbundet desuden ført flere ligebehandlings- og forskelsbehandlings-sager med positivt udbytte for medlemmerne i form af store godtgørelser.

Desuden er flere arbejdsskadesager blevet ført med positivt resultater i form af både erstatning og godtgørelser.

Nogle af disse sager har været omtalt i Uddannelsesbladet.

Sager om overenskomstdækning af forbundets områder

Uddannelsesforbundet har ført voldgiftssag om overenskomstdækning af undervisning på Studieskolen, som efter ophør af sin driftsoverenskomst om danskuddannelse fortsatte med at udbyde danskuddannelse, som efter Uddannelsesforbundets opfattelse var "tilsvarende virksomhed (lov 375) " efter overenskomstens bestemmelser.

Uddannelsesforbundet fik ikke medhold i voldgiften. Opmanden afgjorde, at overenskomsten snævert dækker det arbejde, der relateres til gældende lov om danskuddannelse og vurderer, at der er en række mindre forskelle i den nuværende undervisning ift. den tidligere. Der skal med andre ord ikke særlig meget til, for at undervisningen ikke kan "sidestilles" med undervisning efter loven. Opmanden finder det afgørende, at der ikke længere specifikt arbejdes hen imod prøverne efter danskuddannelseslovgivningen, og at der ikke udføres modultests.

En anden sag i perioden var FOAS sag mod Uddannelsesforbundet med påstanden om, at overenskomsten med A2B var gunstigere for denne virksomhed end den gældende FOAS-aftale. Dermed var påstanden, at der var opstået en ikke rimelig konkurrenceforskel.

Påstanden blev fremsat allerede ved OK18. Som følge heraf blev gennemført en fælles analyse mellem parterne af "prisniveauet" på overenskomster og arbejdstidsaftaler hos FOAS, A2B og KL, som samlet set ikke fandt en gunstig forskel for A2B.

Alligevel opretholdt FOAS påstanden og omtalte løbende muligheden for et sagsanlæg ved Arbejdsretten.

FOAS påstande i sagen var:

- LC skal anerkende brud på overenskomsten med FOAS ved at indgå overenskomst med A2B på lempeligere vilkår
- LC skal frigøre sig fra denne overenskomst
- LC skal betale bod.

FOAS fik ikke medhold i Arbejdsretten.

Organisationsaftale for FGU

LC og Uddannelsesforbundet indgik før sommerferien 2019 en overenskomstaftale med Moderniseringsstyrelsen, som dækker alle lærere, vejledere og konsulenter, der varetager undervisning, vejledning eller har andre elevrettede pædagogiske funktioner på FGU.

Overenskomsten trådte i kraft den 1. august 2019.

Hovedelementerne i aftalen er, at

- Organisationsaftalen dækker alle lærere, vejledere og konsulenter, der varetager undervisning, vejledning eller har andre elevrettede pædagogiske funktioner
- Der er aftalt et ens lønforløb for alle lærere og vejledere, uagtet hvilke linjer de arbejder på
- Arbejdstiden følger tjenestemændenes arbejdstidsaftale som øvrige lærere. Ved undervisning i mere end 102 timer i en kalendermåned udløses et tillæg per time
- Desuden sikrer aftalen lærerne, vejlederne og konsulenterne samme rettigheder med hensyn til blandt andet ferie, barsel og tillidsrepræsentanter, som gælder for andre ansatte i staten.

Der blev aftalt særlige regler for virksomhedsoverdragede lærere, som kommer til FGU fra andre overenskomstområder:

- Får en virksomhedsoverdraget lærer i dag højere løn end den aftalte gives et udligningstillæg, der løbende procentreguleres som øvrig løn, så længe læreren er ansat i stillingen
- De ansatte, der i dag har ret til aldersreduktion eller seniordage, bevarer den rettighed, så længe de er ansat i stillingen
- Alle lærere skal have defineret et hovedarbejdssted, og skal der arbejdes andre steder end på hovedarbejdsstedet gælder tjenesterejserreglerne.

Det var positivt, at FGU med den megen turbulens, der var og er ved etableringen af den nye uddannelsen fik et godt overenskomstgrundlag. Implementeringen af aftalen har desværre på visse institutioner givet vanskeligheder, bl.a. med:

- Afklaring af anciennitetsregler
- Uenighed om forhold ift. udligningstillæg
- Håndtering af ferieregler
- Etablering af TR-struktur
- Mange tidsbegrænsede ansættelser
- Manglende og ukorrekt udmøntning af løn lokalt.

Der arbejdes i et samarbejde med Medarbejder- og Kompetencestyrelsen om afklaring ift. institutionerne af de mange fortolkninger, som de centrale parter er enige om. Desuden søger parterne at opnå enighed om fortolkning af de få punkter i organisationsaftalen, hvor parterne er uenige. Lykkes dette ikke, søger parterne uenighederne løst ved faglig voldgift.

Grænseaftale med DLF om FGU og KUI

Efter indgåelsen af organisationsaftalen for FGU viste det sig, at Danmarks Lærerforening (DLF) havde en mindre gruppe medlemmer fra SOSU-området, som blev virksomhedsoverdraget til FGU. Noget overraskende mente DLF dermed at have del af organisationsaftalen for FGU.

Uddannelsesforbundet var uforstående ift. denne tilgang og understregede det meningsfulde i, at organisationsaftalen på FGU blev varetaget af en lærerorganisation og ikke flere. DLF respekterede dette, men dog med et krav om en grænseaftale, som omfattede vejledere mv. ved den kommunale ungeindsats (KUI) tidligere Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU), hvor DLF har stor flerhed af medlemmer.

Der er derfor indgået en grænseaftale, hvor DLF fremover ikke har del i organisationsaftalen på FGU, og Uddannelsesforbundet ikke har del i en mulig kommende aftale om KUI, når der er tale om undervisere. Det er dog forudsat, at arbejdsgiverparten i KL vil acceptere ikke-læreruddannede på DLF-aftalen. De rummes i dag af protokollater til henholdsvis overenskomsten for undervisere i ungdomsskolen og overenskomsten for undervisere på kommunale sprogcentre. Grænseaftalen afventer godkendelse i Lærernes Centralorganisation.

Overenskomster med private arbejdsgivere - FH/DA området

Uddannelsesforbundet har private overenskomster, som er omfattet af hovedaftalen mellem FH og DA og som derfor udløb 1. marts 2020.

I forhandlingerne om fornyelse af overenskomsterne kunne der på nær overenskomsten med DI/UCplus om AMU/EUD ikke opnås enighed med arbejdsgiverne. Sammenkædningsreglerne i lovgivningen om forligsinstitutionen betød så, at forbundets private FH/DA-områder blev en del af Forligsmandens mæglingsskitse og dermed sendt til afstemning – og efterfølgende godkendt hos medlemmerne.

En problemstilling, som kom tydeligt frem i forhandlingsforløbet, var hvordan gennembruddet på normallønsområdet (denne gang transportforliget) sætter meget snævre rammer for, hvordan der efterfølgende kan opnås resultater på vores private overenskomster, som tilnærmelsesvis matcher dem, vi kender fra det offentlige område.

Hvis modparten/DE/DI/eller virksomheden ikke "vil noget selvstændigt" ender forhandlingerne på et minimum, som typisk vil være timelønsforbedringer i kronebeløb, frit valg og de relevante øvrige resultater fra gennembrudsforliget. Et samlet resultat, som kommer til at ligge værdimæssigt betydeligt under det tilsvarende offentlige niveau. Dermed begunstiges de private virksomheder, som er i et konkurrenceforhold med de offentlige skoler.

FH har beregnet værdien af Uddannelsesforbundets private OK20 resultat:

- FH's standardberegning vedr. forliget på transportområdet viser, at det samlede gennemslag er 8,89 % (heraf 5,98 % fra kronemæssige forhøjelser af lønningerne og 2,43 % fra forhøjelse af særlig opsparing)
- FH har foretaget standardberegninger vedr. mæglingsforslagets værdi på to af Uddannelsesforbundets LC-overenskomster.
Mæglingsforslaget har for UCplus A/S en samlet værdi på 6,82 % (heraf 4,23 % fra kronemæssige (samme) forhøjelse af lønningerne og 2,57 % fra forhøjelse af særlig opsparing med 3 x 1 %).
Værdien af mæglingsforslaget for A2B (og tilsvarende for firmet Jobs-partner) er 6,85 % (heraf 4,16 % fra kronemæssige (samme) forhøjelse af lønningerne og 2,60 % fra indførelse af særlig opsparing eller lignende ordning med 3 x 1 %)

Der opstår således en lavere lønudvikling på Uddannelsesforbundets private områder. Dette forhold vil – afhængigt af forholdene og afhængigt af normal lønudvikling – forøge afstanden til lønniveauer

på forbundets tilsvarende offentlige områder. Problemstillingen vedrører særligt sprogcenterområdet, men også STU og AMU.

Både Uddannelsesforbundet og LC har rejst denne problemstilling ift. FH og FH's formand.

Overenskomstforhandlingerne - OK21

I december 2019 tog hovedbestyrelsen fat på planlægning af arbejdet med fornyelsen af vores offentlige og private overenskomster i foråret 2021.

En række temaer og projekter blev diskuteret og planen for medlemsundersøgelse og debat i klubber og foreninger blev lagt. Så kom corona og dermed et helt andet set-up end det hovedbestyrelsen oprindeligt planlagde.

Coronakrisen forværrer udsigten for dansk økonomi og dermed for lønudviklingen på det private arbejdsmarked. Formodentlig vil dette betyde, at reguleringsordningen udmønter negativt for de offentligt ansatte i 2021, så der er fare for, at lønnen måske skal sættes ned.

På den baggrund forsøgte store dele af den offentlige fagbevægelse at opnå enighed organisationerne imellem og med arbejdsgiverne om en "forlængelsesoverenskomst" på et år fra 2021 til 2022. I 2022 kunne så aftales en "almindelig" overenskomst for en længere periode med en rimelig økonomisk ramme. Hovedbestyrelsen var enig i at gøre dette forsøg.

Forudsætningen for at gå ind på denne tankegang fra arbejdsgivernes side var, at den samlede offentlige fagbevægelse skulle tilslutte sig modellen. Dette viste sig ikke muligt, da særligt BUPL og DSR ikke ønskede at være med.

Vi ser dermed nu frem til en "almindelig" overenskomstfornyelse ved OK21, hvor periodelængde og økonomisk ramme - som normalt - er forhandlingstemaer.

Forløbet før sommerferien satte den normale forberedelse af overenskomstforhandlingerne i stå. Det betyder nu, at tidsforløbet frem til, at krav skal sendes til forhandlingsorganisationerne og arbejdsgiverne er kort. For Uddannelsesforbundet betyder dette, at hovedbestyrelsen har besluttet at fokusere på få vigtige krav, som primært sikrer lønnen, en ny arbejdstidsaftale på det statslige område og bedre vilkår for tillidsrepræsentanternes arbejde.

I skrivende stud sendes et oplæg om kravene til tillidsrepræsentanterne til diskussion i klubber og foreninger. Repræsentantskabet udtager den 23. september Uddannelsesforbundets krav til forhandlingerne med de offentlige arbejdsgivere.

Corona

Med spredningen af Corona-virusen, som for alvor ramte Danmark i marts 2020 lukkede statsminister Mette Frederiksen Danmark ned. Det betød, at alle undervisningsinstitutioner blev lukket, og at den fysiske undervisning blev erstattet af nødundervisning. Det satte alle i undervisningssektoren under et enormt pres. Lærerne skulle fra den ene dag til den anden lave fjernundervisning, hvilket var en stor udfordring, specielt fordi tre ud af fire undervisere ift. undersøgelser ikke havde erfaring med fjernundervisning. Mht. eleverne har billedet været rimeligt entydigt, nemlig at det var de mest sårbare elever, der blev ramt hårdest, faldt fra eller har haft meget svært ved at komme tilbage på skolen. Der har været et tab i både boglig viden og sociale kompetencer hos de unge, hvorfor Uddannelsesforbundet efterfølgende har arbejdet ihærdigt for at eleverne får muligheden for en forlængelse af deres uddannelsestid.

Undervisningen har særligt været et problem på STU, FGU og på erhvervsuddannelserne, hvor de unge har valgt en uddannelse, hvor de kunne arbejde med hænderne og bruge sanserne. Det er svært digitalt, og det har kostet på motivationen.

Uddannelsesforbundet har fulgt situationen tæt og løbende sikret en opdatering til medlemmer blandt andet via vores [hjemmeside](#) og gennem formandsmails til medlemmer og tillidsrepræsentanter.

Derudover har vi gjort vores indflydelse gældende på de forskellige skoleområder blandt andet gennem Hanne Pontoppidans deltagelse i en række partnerskabsmøder med politikere og embedsmænd, først ift. nedlukningen og senere ifm. genåbningen.

I løbet af det sene forår åbnede undervisningscentrene gradvist, dog fortsat med nødundervisning. Og efter sommerferien er skolerne næsten tilbage til det normale, men skal stadig navigere i myndighedernes retningslinjer, ligesom der er områder i landet, herunder bl.a. Aarhus, som har været tvunget til at lukke igen pga. lokale udbrud af Corona.

Uddannelsesforbundets formand fortsætter med at deltage i partnerskabsmøder vilkår for genåbning af institutionerne.

Undervisningsministeren og ministeriet har et ønske om at lære af, hvad der pædagogisk skete under Coronakrisen og har derfor sat forskellige tiltag i gang. Uddannelsesforbundet har haft mulighed for give inputs til undersøgelsens temaer.

For Uddannelsesforbundet er nogle af de centrale opmærksomhedspunkter:

- Nødundervisning ikke er det samme som fjernundervisning,
- Det er nødvendigt at belyse forskelle mellem forskellige uddannelse, elevkategorier og fag
- Vurdere betydningen for de relationelle og sociale aspekter
- Analyse den virtuelle undervisnings betydning for trivsel
- Belyse hvordan lærernes engagement og motivation påvirkes ved virtuel undervisning.

Under hele ned- og genopluknings perioden har Uddannelsesforbundets formand som nævnt med jævne mellemrum orienteret hovedbestyrelsen, tillidsrepræsentanterne og medlemmerne om situationen og forbundets indsatser og prioriteringer.

Det har også været en vigtig prioritering at give klare meldinger om gældende vilkår og regler for medlemmernes ansættelse og sundhedsmæssige forhold i en tid med hjemsendelse og smitterisiko. Her er Uddannelsesforbundets hjemmeside brugt med indimellem daglige opdateringer.

I den forbindelse har Uddannelsesforbundets meldt ud, at:

- De gældende overenskomster og arbejdstidsaftaler skal efterleves. Det betyder særligt, at arbejdstiden opgøres korrekt ved normperiodens afslutning, og at undervisningstimer, som giver tillæg, optælles
- Gældende feriebestemmelser skal efterleves
- Afvigelser ift. gældende regler sker kun kollektivt – dvs. via de centrale aftaleparters aftaler
- Der skal være opmærksomhed på overbelastning (fx både fjernundervisning og fysisk).

Udmeldingerne til Uddannelsesforbundets tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter har især drejet sig om opgaver og handling i en svær tid med Corona:

- Opfordring til at følge med i opdateringer af aftaler, regler og vejledninger fx fra Sundhedsstyrelsen og breve fra Undervisningsministeriet med vejledninger til de forskellige skoleformer om, hvordan de skal håndtere COVID-19
- Opfordring til at sikre, at retningslinjerne følges. Såvel de gældende vejledninger fra centralt hold som lokale retningslinjer, der løbende bør være genstand for drøftelse og handling på skolen
- Opfordring til at orientere ledelsen om kollegernes bekymringer og om retningslinjer, som evt. ikke følges korrekt. I et samarbejde med dig og kollegerne skal ledelsen håndtere dette
- Opfordring til at være opmærksom på, at kolleger, som måtte være blevet syge med COVID-19 efter at have været i forbindelse med smittede på arbejde, bør anmelde dette som en arbejds-skade.

Der er i perioden kommet mange positive tilbagemeldinger på Uddannelsesforbundets vejledning og rådgivning ift. den kæmpe udfordring, som medlemmer og tillidsrepræsentanter pludselig stod med, da Corona kom til Danmark.